

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

Harry Potter

AND THE
DEATHLY
HALLOWS
PART 2

Harry Potter i Insignia Śmierci: część II to ostatnia część serii filmów o Harrym Potterze. Ten wyczekiwany przez fanów obraz będzie drugim filmem pełnometrażowym w ramach ostatniej części serii, filmu *Harry Potter i Insignia Śmierci*.

W tym epickim zakończeniu walka sił dobra ze złem w świecie czarodziejów przeradza się w otwartą wojnę. Nigdy wcześniej stawka nie była tak wysoka i nikt nie jest już bezpieczny. Być może to właśnie Harry Potter będzie musiał poświęcić najwięcej, gdyż zbliża się ostateczna rozgrywka z Lordem Voldemortem.

Tu wszystko się zakończy.

W filmie *Harry Potter i Insignia Śmierci: część II* wystąpili Daniel Radcliffe, Rupert Grint i Emma Watson, po raz kolejny wcielili się w role Harry'ego Pottera, Rona Weasleya i Hermiony Granger. W obsadzie filmu znaleźli się również Helena Bonham Carter, Jim Broadbent, Robbie Coltrane, Warwick Davis, Tom Felton, Ralph Fiennes, Michael Gambon, Ciarán Hinds, John Hurt, Jason Isaacs, Matthew Lewis, Gary Oldman, Alan Rickman, Maggie Smith, David Thewlis, Emma Thompson, Julie Walters oraz Bonnie Wright.

Reżyserem filmu jest David Yates, który kierował powstawaniem wcześniejszych hitów z tej serii, filmów *Harry Potter i Zakon Feniksa*, *Harry Potter i Księżę Półkrwi* oraz *Harry Potter i Insignia Śmierci: część I*. Producentem jest David Heyman, który był producentem wszystkich filmów z serii *Harry Potter*. Współproducentem jest David Barron. Scenarzysta Steve Kloves opracował adaptację scenariusza na podstawie książki J. K. Rowling. Lionel Wigram jest producentem wykonawczym.

Za kulisami, na czele zespołu kreatywnego stanęli operator zdjęć Eduardo Serra, scenograf Stuart Craig, montażysta Mark Day, kompozytor Alexandre Desplat, kierownik ds. efektów wizualnych

Warner Bros. Entertainment Polska Sp. z o.o., ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. 7a, 02-366 Warszawa
tel. (48-22) 358-26-00, 358-26-23; faks (48-22) 358-26-01

e-mail: Honorata.Pawicka-Jaros@warnerbros.com

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

Tim Burke oraz projektanta kostiumów Jany Temime.

Warner Bros. Pictures przedstawia film *Harry Potter i Insignia Śmierci: część II*, ostatnią część serii, która święci największe sukcesy w historii kina. Film wejdzie do polskich kin tradycyjnych oraz kin IMAX w 3D i 2D 15 lipca 2011 roku.

www.harrypotter-insygniasmierci.pl

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

O FILMIE

„*Harry, jesteś czarodziejem*”.

Przed dziesięcioma laty słowa te oznaczały początek niezwykłej przygody kinowej Harry’ego Pottera — chłopca, którego nazwisko stało się synonimem magii. W ciągu kolejnej dekady seria filmów, która nosi jego imię, zmieniła historię kina oraz życie członków wielopokoleniowej obsady, którzy podjęli się misji przeniesienia siedmiotomowego mistrzowskiego dzieła literackiego J. K. Rowling na ekran.

W roku 2001 powstał pierwszy film z serii — ekranizacja powieści *Harry Potter i Kamień Filozoficzny*, na zakończenie powstała dwuczęściowa adaptacja powieści *Harry Potter i Insygnia Śmierci*. Filmy te stały się najbardziej dochodową serią w historii kina i pobudziły wyobraźnię widzów na całym świecie. Ponadto, zarówno książki jak i filmy zostały wplecione w naszą kulturę, gdyż słowa takie jak mugol, Quidditch, Hogwart, a nawet Expelliarmus! na stałe weszły do światowego leksykonu.

David Heyman, który w roku 1997 odkrył nie opublikowany jeszcze rękopis powieści o Harrym Potterze i wyprodukował wszystkie części serii, przyznaje — „Podczas kręcenia pierwszego filmu nie wyobrażałem sobie, że reakcja publiczności przez te wszystkie lata będzie taka żywa. Dzięki temu spełniły się moje najśmielsze marzenia, więc spoglądam w przeszłość z wielką dumą i wdzięcznością dla fanów oraz, w szczególności, dla Jo Rowling”.

Ogólnie rzecz biorąc, filmy z serii *Harry Potter* były wyjątkowym przedsięwzięciem dla wszystkich, którzy brali udział w ich realizacji. Jest to pierwsza seria filmów, która opowiada spójną historię tych samych bohaterów w formie ośmiu pełnometrażowych obrazów.

Producent David Barron zauważa — „To było niesamowite doświadczenie, zdobyte przede wszystkim dzięki bogatym materiałom źródłowym, czyli oczywiście książkom”.

Autorka historii J. K. Rowling twierdzi, że spójność wątków była jej zamysłem. „Miałam bardzo wyraźną wizję tej jednej historii i tylko ją opowiedziałam. Zintegrowana fabuła stanowiła podstawę moich działań, gdyż stwarzała możliwość ekranizacji tej opowieści. Kiedy rozmawiałam o tym z Davidem Heymanem, całkowicie mnie rozumiał”.

Kolejnym niezastąpionym współpracownikiem Rowling był Steve Kloves, który stworzył scenariusz do sześciu z siedmiu książek. „Steve naprawdę rozumiał te historie” — mówi pisarka. „Akceptowałam fakt, że w procesie przenoszenia treści książki na ekran nieuniknione są pewne zmiany. Jednak w tym przypadku nawet zmienione sceny wiernie oddawały charakter książki”.

Kloves zauważa — „Mieliśmy jedną, spójną i inspirującą opowieść, która nie miała jeszcze zakończenia, kiedy zaczęliśmy przenosić ją na ekran, ponieważ tylko trzy pierwsze książki były wtedy opublikowane. Mimo, że to chwilami utrudniało pracę, moja intuicja mnie nie zawiodła. Natomiast w chwilach, w których potrzebowałem pomocy, miałem Jo — sprzymierzeńca, na którego rady zawsze mogłem liczyć” — dodaje z powagą. „Chociaż nie ujawniała konkretów, zawsze była dostępna i umiejętnie wskazywała mi właściwy kierunek. Jedną z jej wskazówek okazała się szczególnie pomocna — zrozum

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

motywy działania bohaterów”.

Reżyser David Yates mówi — „Wartości wyznawane przez bohaterów książek Jo mają odzwierciedlenie w filmach. Między innymi są to: lojalność, miłość, przyjaźń i zrozumienie w zestawieniu z nietolerancją i złem”.

„Jednym z głównych motywów przewodnich całej serii książek i filmów jest potęga miłości” — dodaje Rowling. „Ta historia ukazuje wiele różnych rodzajów miłości, ale najważniejszą i prawdopodobnie najsilniejszą jej formą widoczną w filmach jest przyjaźń”.

Miłość przyjacielska to głównie relacja Harry’ego Pottera, Rona Weasleya i Hermiony Granger. W ich role wcieliła się trójka młodych aktorów, którzy dosłownie dorastali na ekranie: Daniel Radcliffe, Rupert Grint i Emma Watson.

Radcliffe relacjonuje — „Nie potrafię wyrazić tego, jak ważna była dla mnie rola Harry’ego Pottera, ale mogę powiedzieć, że nigdy nie skorzystałem z okazji, żeby cokolwiek sobie ułatwić. Mimo, że Harry pozostawał tą samą postacią, to na przestrzeni lat zmieniał się tak samo jak inni bohaterowie, i dla mnie jako aktora każdy film był okazją do zrobienia czegoś świeżego i rozwinięcia nowych umiejętności”.

„Czuję się zaszczycona, że mogłam zagrać Hermionę” — mówi Emma Watson. „Myślę, że może być wzorem do naśladowania dla młodych dziewcząt, ponieważ zawsze jest wierna sobie. Ponadto, jest bardzo inteligentną oraz niezwykle odważną i lojalną przyjaciółką, która nawet w najtrudniejszych sytuacjach potrafi zachować zimną krew. Cudownie było przez cały film oddawać te elementy osobowości”.

„Wiem, że będę tęsknił za postacią Rona, ponieważ od czasu do czasu bardziej czułem się nim niż sobą samym” — śmieje się Grint. „Podobała mi się również transformacja tego bohatera. Na początku był płochliwym dzieciakiem i miło było obserwować jak staje się odważnym i zaradnym młodym mężczyzną, szczególnie w ostatnim filmie, w którym bohaterowie przebywają w bardzo nieprzewidywalnym i niebezpiecznym otoczeniu”.

Heyman zauważa — „Podczas realizacji tych filmów pracowaliśmy z elitą aktorską Wielkiej Brytanii i to było fantastyczne. Jednak największą radość w pracy nad filmami o Harrym Potterze sprawiało nam przyglądanie się metamorfozom, jakie przechodzili najmłodsi aktorzy, gdyż na naszych oczach nabierali coraz większej wprawy. Jesteśmy z nich niesamowicie dumni”.

Również widzowie z zapartym tchem obserwowali, jak młodzi bohaterowie filmów o Harrym Potterze przebywali drogę od dzieciństwa do dorosłości, i jak wraz z nimi rozwijały się ich historie. „Chodzi o zaangażowanie wyobraźni, ponieważ te »mięśnie« również powinny być rozwijane gdy dziecko dorasta” — mówi Alan Rickman, który we wszystkich filmach wcielał się w postać tajemniczego profesora Severusa Snape’a. „A żeby tak się stało, muszą być jakieś wielkie tematy do przemyślenia. Co jest dobre, a co złe? Komu ufam, a komu nie ufam? Czym są odwaga i lojalność? To są podstawy”.

Z każdym kolejnym tytułem rosły stawki i zagrożenia, gdyż powracał obecnie panujący Lord Voldemort.

W filmie *Harry Potter i Insygnia Śmierci: część II* młodzi czarodzieje są na pierwszej linii frontu w świecie wojny. Heyman mówi — „To jest ostatnia bitwa o Hogwart i ostateczna walka o świat magii — coś, do czego prowadziły wszystkie filmy z serii — finał konfliktu Harry’ego i Voldemorta”.

Yates mówi — „Chcieliśmy zakończyć całą serię epickim obrazem, więc film pełen jest bitew, smoków, pajaków i olbrzymów... Ale przede wszystkim jest to opowieść o naszych bohaterach. Widowiskowość jest ważna, ale to bohaterowie

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

zabierają widzów w podróż”.

„W finałowym obrazie jest dużo więcej akcji, ale emocjonalny rdzeń historii nie zmienił się i nie chcieliśmy go przyćmić” — komunikuje Barron.

Heyman podziela tę opinię. „Finał wojny pomiędzy dobrem i złem jest porywający, ale emocje pozostają. A ponieważ tak wiele zainwestowaliśmy w bohaterów, stawka jest ogromna”.

Klimatyczne zakończenie tej historii ujawnia kilka zaskakujących faktów z życia naszych ulubionych bohaterów. Yates stwierdza — „Ta historia pokazuje między innymi, że granica dzieląca siły ciemności i światła jest niewyraźna i niektórzy bohaterowie są bardziej złożeni, niż mogło nam się wydawać na początku”.

„Wszystkie postacie, z Harrym włącznie, mają pewne wady” — dodaje Rowling. „Nie ma bohatera, który jest całkowicie dobry albo całkowicie zły... Z wyjątkiem Voldemorta. On jest uosobieniem zła. W tym przypadku nie ma okoliczności łagodzących” — uśmiecha się autorka.

Ostatni obraz przenosi bohaterów w znajome miejsca, w tym do kultowej Szkoły Magii i Czarodziejstwa w Hogwarcie, która w części I końcowego filmu nie pojawiła się ani razu. Hogwart, wymyślony przez Rowling i stworzony przez scenografa Stuarta Craiga, był domem, siedzibą i przystanią studentów i wykładowców.

Jednak teraz stanie się polem bitwy.

*„Jeśli on rzeczywiście posiada Czarną Różdżkę,
to obawiam się, że nie masz szans”.*

Film *Harry Potter i Insygnia Śmierci: część II* zaczyna się tam, gdzie zakończyła się część I: widzimy kradzież, która wywarła ogromny wpływ na dalsze losy bohaterów. Następuje włamanie do grobu Albusa Dumbledore’a i z rąk zmarłego dyrektora wyjęta zostaje specjalna różdżka. Złodziej, Lord Voldemort, w triumfalnym akcie złośliwości podnosi Czarną Różdżkę do góry i wysyła pioruny w ciemne wirujące chmury.

Jak głosi legenda, Czarna Różdżka jest jednym z tytułowych Insygniów Śmierci — w połączeniu z Kamieniem Wskrzeszenia i Peleryną Niewidką daje władzę nad Śmiercią. Każdy z tych przedmiotów ma cenne właściwości. Czarna Różdżka uznawana jest za najpotężniejszą istniejącą różdżkę.

Ralph Fiennes, który po raz kolejny wciela się w postać Lorda Voldemorta, mówi — „Voldemort jest przekonany, że każdy, kto wejdzie w posiadanie Czarnej Różdżki, zdobywa władzę. Tymczasem, ku jego niezadowoleniu okazuje się, że sprawa jest trochę bardziej skomplikowana”.

Voldemort dowiedział się o Czarnej Różdżce od Ollivandera, którego torturował, żeby zdradził mu jej położenie. Ollivander, który jest ekspertem w dziedzinie produkcji różdżek, ostrzega Harry’ego, że jeśli Voldemort rzeczywiście zdobędzie Czarną Różdżkę, to Harry nie ma żadnych szans w walce z nim. Jednak to dodatkowe zagrożenie nie zniechęci Harry’ego Pottera do podjęcia próby znalezienia i zniszczenia horkruksów — przedmiotów, w których Voldemort zamknął części swojej duszy, aby stać się nieśmiertelnym. Z siedmiu horkruksów trzy zostały zniszczone, a cztery istnieją nadal. Dopóki zniszczeniu nie ulegną wszystkie horkruksy, Voldemort będzie niepokonany.

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

Yates komentuje — „Na początku części II Harry jest już pewnym siebie mężczyzną, a nie chłopcem. Czuje, że musi zabić Voldemorta. Wie, że to jego obowiązek i jest zdeterminowany, żeby tę sprawę zakończyć”.

„*Harry Potterze — jesteś sławny nawet wśród goblinów*”.

Namiary na kolejnego horkruksa podaje Harry’emu ktoś, kogo po raz pierwszy spotkał wiele lat temu na ulicy Pokątnej — goblin o imieniu Griphook, który pracuje w Banku Gringotta.

Warwick Davis, który użyczał głosu postaci Griphooka w filmie *Harry Potter i Kamień Filozoficzny* powraca, aby tym razem wcielić się w jego rolę. Davis jest też znany publiczności jako profesor Hogwartu Filius Flitwick i mówi, że obydwie role pozwoliły mu „się wykazać, ponieważ te dwie postacie są zupełnymi przeciwieństwami. Flitwick jest czarodziejem i ma dosyć ciepły charakter, podczas gdy Griphook to goblin, który uważa, że czarodzieje nie są godni zaufania. To Griphook zawsze próbuje manipulować sytuacją na swoją korzyść. Jeśli kiedykolwiek spotkasz goblina, miej się lepiej na baczności” — żartuje aktor. „Gobliny są bardzo samolubne i zrobią wszystko, żeby sprawy szły po ich myśli”.

Griphook mówi Harry’emu, że w skrytce Bellatrix Lestrange w Banku Gringotta ukryty jest duplikat miecza Gryffindora. Wbrew przekonaniu właścicielki skrytki, ten egzemplarz jest sfalszowany, a prawdziwy miecz Gryffindora posiada Harry. Goblin zdradza, że jest to tylko jeden z wielu przedmiotów znajdujących się w skrytce pani Lestrange i Harry podejrzewa, że skrytka zaufanej Śmierciożerczyni mogła być dla Voldemorta idealnym miejscem do ukrycia horkruksa.

„Zasadniczo, Harry i jego przyjaciele muszą zrobić skok na bank” — mówi Yates. „Muszą włamać się do skrytki Bellatrix, żeby sprawdzić, czy nie ma tam horkruksa. Jeśli go znajdą i zniszczą, będą o krok bliżej do zabicia Voldemorta. Jednak włamanie się do banku Gringotta nie będzie łatwe. Na ich drodze stanie wiele przeszkód”.

Griphook obiecuje pomoc im dostać się do banku, ale muszą zapłacić wygórowaną cenę — oddać mu miecz Gryffindora. Uzyskanie dostępu do skrytki Bellatrix to kolejna sprawa. Przy pomocy Elikseru Wielosokowego wejdą tam w towarzystwie samej pani Lestrange, a raczej Hermiony Granger zamienionej w Bellatrix.

Odkąd pojawiła się w filmie *Harry Potter i Zakon Feniksa*, Bellatrix Lestrange cechuje to, że jest całkowicie szalona. Dzika natura tej postaci dawała wiele satysfakcji wcielającej się w jej rolę Helenie Bonham Carter. Jednak przedstawienie Hermiony *próbującej naśladować* Bellatrix, wymagało kilku ograniczeń. Bonham Carter potwierdza — „To nie jest prawdziwa Bellatrix, lecz wersja Bellatrix w wykonaniu Hermiony. One są całkowitymi przeciwieństwami, więc miałam dobry materiał do zabawy”.

Uchwycenie tej dychotomii wymagało współpracy Bonham Carter z Yatesem i osobą, która zna Hermionę lepiej niż ktokolwiek inny — Emmą Watson.

Yates wspomina — „Robiliśmy próby, podczas których Emma odgrywała tę scenę pokazując, w jaki sposób ona by chodziła i wypowiadała swoje kwestie, a my filmowaliśmy, żeby Helena mogła te działania naśladować”.

Bonham Carter dodaje — „Przedyskutowałam z Emmą całą scenę i dała mi bardzo pomocne wskazówki, dzięki którym opanowałam zachowanie Hermiony”.

„Przede wszystkim chciałam, żeby Helena zrozumiała, jakie to trudne dla Hermiony” — zauważa Watson. „Hermiona

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

źle się czuje w roli Bellatrix, ponieważ, po pierwsze, Hermiona jest dość pruderyjna, a Bellatrix jest dzika i nosi skórzany gorset. Po drugie, Bellatrix jest uosobieniem zła i arogancji, podczas gdy Hermiona jest dobrym człowiekiem. Bycie nieprzyjemną i wymagającą wobec wszystkich dookoła nie przychodzi jej łatwo”.

Ron zamienia się w jednego ze Śmierciożerców, a Harry i Griphook ukrywają się pod Peleryną-Niewidką. Tak zorganizowana grupa idzie do banku Gringotta, gdzie rzędy kasjerów-goblinów nie odrywają wzroku od ksiąg.

Davis nie tylko grał goblina, ale także zatrudniał aktorów do ról pozostałych goblinów. Aktor wyjaśnia — „Reprezentuję grono aktorów, którzy mają mniej niż półtora metra wzrostu, więc filmowcy poprosili mnie o pomoc w znalezieniu ponad 60 osób do roli goblinów, które zgodziłyby się również na obfitą charakteryzację. Zebraliśmy aktorów z całej Europy, więc to było jak ONZ goblinów”.

Przekształcenie dziesiątek aktorów w gobliny wymagało sporego wysiłku ze strony charakteryzatora Nicka Dudmana i jego zespołu. Najpierw zaprojektowali twarze goblinów, pilnując przy tym, aby żadne z nich nie były identyczne. Dudman potwierdza — „Musieliśmy uważnie sprawdzać projekty, żeby mieć pewność, że każda twarz będzie wyglądała inaczej. Następnie wykonaliśmy wszystkie maski. Każda z nich została ręcznie pomalowana, a brwi musieliśmy przyklejać do silikonu włosów po włosku. To było niezwykle pracochłonne”.

Maski goblinów malowało około 170 wizażystów, a malowanie pojedynczej sztuki zajmowało aż cztery godziny. Aby mieć pewność, że każda maska zostanie pomalowana zgodnie z wytycznymi, Dudman przeprowadził trzydniowe warsztaty, podczas których międzynarodowy zespół wizażystów do skutku trenował odpowiedni makijaż. Niemniej jednak, Dudman podkreśla — „Nikommu nie wolno było wyjść, dopóki nie sprawdziłem jego pracy”.

Ponieważ gobliny miały pracować w banku, projektantka kostiumów Jany Temime i jej zespół zadbali o to, żeby były ubrane w konserwatywne, trzyczęściowe garnitury w prążki, z których każdy został uszyty na miarę.

W filmie *Harry Potter i Kamień Filozoficzny* scena z czarodziejskim bankiem Gringotta nagrywana była w budynku Ambasady Australii. Jednak w przypadku filmu *Insygnia Śmierci: część II* nagrywanie scen w obiektach publicznych nie było możliwe, gdyż spowodowałyby znaczne zniszczenia. Dlatego tym razem bank umieszczono w hangarze lotniczym należącym do Leavesden Studios.

Stuart Craig, który pracował jako scenograf na planie wszystkich filmów o Harrym Potterze, wykorzystał tę zmianę do poprawy wyglądu banku. Uczynił go bardziej efektownym, ale jednocześnie pozostawił charakterystyczne cechy oryginału. „To magiczny bank, więc chcieliśmy, żeby wyglądał tradycyjnie, ale ponadprzeciętnie. Jest tam więcej polerowanego marmuru niż można sobie wyobrazić — marmurowe podłogi, marmurowe ściany, marmurowe kolumny, marmurowe biurka... To wszystko jest sztuczne, ale wygląda niesamowicie. Zabawne były też gobliny siedzące władczo na bardzo wysokich stołkach przy bardzo wysokich biurkach i spoglądające z góry na swoich klientów. Wykonaliśmy również trzy ogromne żyrandole, ponieważ nigdzie nie mogliśmy znaleźć takich, które byłyby wystarczająco duże, żeby spełnić nasze potrzeby”.

Używając sprytu i magicznych sztuczek, Harry, Hermiona i Ron torują sobie drogę do skrytek Gringotta, które znajdują się w ogromnych podziemiach banku. Można do nich zjechać tylko specjalnym wagonikiem po spiralnych torach przypominających rollercoastera i z podobną prędkością, tyle że bez pasów bezpieczeństwa. Kierownik ds. efektów specjalnych John Richardson opowiada — „Zbudowaliśmy wagoniki od podstaw według projektów Stuarta Craiga. W

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

przeciwieństwie do większości pojazdów, które występowały w wielu wersjach, wagonik mógł być tylko jeden, więc trzeba było dostosować go do różnych platform oraz do torów, po których musiał jeździć w górę i w dół, pochylając się przy tym na boki”.

Na najniższym poziomie podziemnej groty, Harry, Ron i Hermiona muszą zmierzyć się z ochroniarzem, którego rolę pełni gigantyczny, zięjący ogniem smok. Jest on zarazem więźniem i strażnikiem banku. Przeróżający skrzydlaty smok jest najnowszym tworem komputerowym wygenerowanym przez zespół ds. efektów wizualnych pod kierownictwem Tima Burke’a.

Griphookowi udaje się udobruchać smoka, dzięki czemu grupa przyjaciół omija go i dostaje się do skrytki Bellatrix. Otwarte drzwi ukazują nieprzebrany majątek w postaci złotych monet i różnych artefaktów. Jednak Bellatrix ustanowiła dla swej skrytki dodatkowe zabezpieczenie — zaklęcie Geminio, tworzące niezliczone duplikaty przedmiotów, których dotknie ktoś obcy. Harry wyczuwa obecność horkruksa w czarce Helgi Hufflepuff. Muszą jak najszybciej uciec z czarką ze skrytki, bowiem mogą zostać zasypani górą powielających się skarbów.

W związku z ograniczeniami przestrzennymi, zespół Richardсона zorganizował kilka dźwigów nożycowych, które podnosząc „skarby” sprawiały wrażenie, że się powielają. Zespół ds. rekwizytów kierowany przez rekwizytora Barry’ego Wilkinsona i nadzorowany przez modelarza Pierre’a Bohanna, uformował ponad 200 tys. złotych monet i tysiące innych przedmiotów, które wypełniły skrytkę. Następnie każdy rekwizyt był bardzo dokładnie reprodukowany przez zespół ds. efektów wizualnych.

Gdy Harry, Ron i Hermiona mają już horkruksa, muszą wykazać się pomysłowością i odwagą, żeby uciec z banku Gringotta. Okazuje się jednak, że największe niebezpieczeństwa czyhają na nich dopiero wtedy, kiedy znajdą się ponownie sami i bez możliwości odwrotu.

„Ostatecznie — mówi Radcliffe — wszyscy wiedzą, dlaczego podążają akurat tą drogą. Mają misję, która jest ważniejsza od nich, a nawet od ich przyjaciół i rodzin. To imponujące, że ci siedemnastolatki mają dojrzałość i odwagę by przyznać, że to, o co walczą, jest bardziej istotne niż ich własne życie. Myślę, że dlatego ta historia jest taka poruszająca”.

„Chłopiec odkrył nasz sekret, Nagini”.

Połączenie Harry’ego Pottera z Lordem Voldemortem spowodowało, że młody czarodziej poczuł strach i ból, ale jednocześnie mógł przeniknąć w umysł Czarnego Pana. Teraz Harry czuje, że są obserwowani przez Voldemorta. Co gorsza, zniszczenie każdego horkruksa zamiast go osłabiać sprawia, że zachowuje się jak zranione zwierzę — jest coraz bardziej zdesperowany i niebezpieczny.

Yates mówi — „Kiedy Voldemort dowiaduje się, że Harry poluje na horkruksy, po raz pierwszy uświadamia sobie, że ma jakąś słabość i widzimy, jak w jego umyśle stopniowo zachodzi fragmentacja”.

„Wraz z każdym zniszczonym horkruksem niszczona jest jakaś integralna część Voldemorta i David zachęcił mnie, abym pokazał w tych scenach jak imploduje” — wspomina Fiennes. „David był fantastyczny. Nie było ani jednej sceny, nawet trwającej przez ułamek sekundy, w której nie próbowałby dokładnie omówić procesów zachodzących w Voldemorcie. Bardzo

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

to doceniałem”.

Reżyser mówi — „Ralph i ja chcieliśmy wydobyć strach Voldemorta, jego gniew, wszystkie rzeczy, które czynią go takim potworem”.

Kierownik zespołu ds. efektów wizualnych Tim Burke mówi, że ich celem było ukazanie fizycznych skutków niszczenia poszczególnych horkruksów. „Musieliśmy odzwierciedlić zło Voldemorta za pomocą ciemnych i przerażających obrazów, które naprawdę budzą obawy w ludzkiej podświadomości”.

Od czasu gdy Voldemort został wskrzeszony w filmie *Harry Potter i Czara Ognia*, zespół ds. efektów wizualnych zajmował się również kreowaniem jego węzowatego oblicza. Burke tłumaczy — „Użyliśmy tak zwanej cyfrowej protetyki — połączyliśmy kilka charakterystycznych cech Ralpha z cechami węża, takimi jak szczelinowate nozdrza. Wszelkie niuansy jego gestów musiały być śledzone klatka po klatce, w każdej scenie, w której pojawia się Voldemort, a to nie lada wyczyn”.

Zespół ds. efektów wizualnych stworzył również „prawdziwego” węża Nagini, który zawsze znajduje się u boku Voldemorta. Fiennes zauważa — „On jest bardzo czuły wobec niej. Jest to prawdopodobnie najbardziej intymny związek Voldemorta. Nagini jest jego bratnią duszą”.

„Ty jesteś Aberforth. Brat Dumbledore’a”.

Oczami Voldemorta Harry znajduje kolejnego horkruksa, tym razem w Szkole Magii i Czarodziejstwa. Rowling mówi — „To logiczne, że Voldemort ukrył horkruksa w Hogwarcie, bo ukrywa je w miejscach, które są mu bliskie, a Hogwart był kiedyś jego domem. To jedna z ważniejszych rzeczy, które łączą go z Harrym — dla nich obu Hogwart zawsze był schronieniem”.

Jednak miejsce, które kiedyś było dla Harry’ego bezpiecznym schronieniem, obecnie jest już terytorium wroga, pełnym Śmierciożerców kontrolujących szkołę i Dementorów strzegących jej granic. Powrót do Hogwartu jest dla niego i dla innych ogromnym ryzykiem, ale nie ma innego wyboru.

Harry, Ron i Hermiona muszą wkraść się do Hogwartu tajemnym przejściem z wioski Hogsmeade. Lecz gdy tylko docierają na miejsce, zaczynają grzmieć alarmy. Cała trójka zaraz zostanie przyparta do muru, gdy nagle otwierają się drzwi i z pozoru znajoma postać zaprasza ich do środka. Przez chwilę wydaje im się, że to zmarły profesor Albus Dumbledore, ale ich wybawiciel okazuje się bratem Albusa o imieniu Aberforth, który nie utrzymywał z Albusem żadnych kontaktów.

W roli Aberfortha Dumbledore’a wystąpił Ciarán Hinds. Jego głęboki żal do brata powstał w czasach ich młodości. Hinds wyjaśnia — „Nie lubili się, ponieważ Albus skrzywdził kiedyś ich siostrę Ariane. Ze sposobu, w jaki Aberforth o tym opowiada wynika, że po prostu nigdy się z tego nie otrząsnął”.

Twórcy filmu nie chcieli, żeby Aberforth Hindsa wyglądał tak samo jak Albus Michaela Gambona, więc Dudman z charakterizatorką Amandą Knight tylko nadali braciom rodzinne podobieństwo.

Mimo rodzinnego podobieństwa, te postacie wciąż bardzo się różnią. Jany Temime mówi — „Aberforth ubiera się zupełnie inaczej niż Albus, ponieważ on jest właścicielem pubu, a Albus był profesorem. Dumbledore’owie są Szkotami, więc musiał się pojawić kilt”.

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

Chociaż Aberforth pomógł Harry'emu, jego gorycz w stosunku do brata sprawia, że próbuje odwieść chłopca od narażania życia na rzecz misji zleconej mu przez Albusa. Bez względu na zarzuty skierowane przeciwko profesorowi Dumbledore'owi, które teraz ujrzały światło dzienne, Harry dokonał wyboru i nie zamierza się poddać. „Jednym z wielkich tematów w tych ostatnich filmów jest wiara” — mówi Radcliffe. „Jak długo Harry zachowa wiarę w człowieka, którego charakter jest coraz bardziej kwestionowany?”

Barron odpowiada — „Harry decyduje się zaufać Dumbledore'owi, którego bardzo dobrze znał, w którego wierzył, i który nigdy go nie zawiódł. Dumbledore dał mu ważne zadanie do wykonania i bez względu na to, co się stanie, Harry musi to zadanie wykonać”.

„Snape wie. On wie, że Harry został zauważony...”

Niezłomność Harry'ego jest silniejsza niż uraza Aberfortha. Aberforth łagodnieje i sprowadza pomoc — starego znajomego Neville'a Longbottoma, w którego postać ponownie wcielił się Matthew Lewis. Choć Harry, Ron i Hermiona cieszą się spotkaniem ze swoim współlokatorem z Gryffindoru, są zszokowani obrażeniami, jakich Neville doznał. To pierwsza przesłanka zmian, jakie zaszły w ich szkole, która ma również nowego dyrektora, Severusa Snape'a.

„Hogwart jest teraz cieniem swej dawnej świetności” — mówi Heyman. „Rządy przejęli Śmierciożercy, którzy za naruszanie wszelkich zasad wymierzają brutalne kary”.

„Jest to ponure miejsce, bardziej przypominające więzienie niż szkołę magii” — mówi Yates, który dodaje, że wraz z operatorem kamery Eduardem Serrą zastosowali specyficzny styl fotografowania, aby nadać szkole mroczny charakter. „Ustawiliśmy specjalną paletę kolorów — niebieski i inne chłodne tony zostały wyciszone. Dzięki temu rozwinęła się operowa żółć i czerwienie, barwy ognia, kolor krwi... W części II są momenty, którym chciałem nadać wygląd filmu wojennego na epicką skalę”.

Poprzez ukryty tunel Neville prowadzi Harry'ego, Hermionę i Rona do Hogwartu, gdzie wywołują ogromną radość i ulgę wśród swoich starych znajomych, w tym Luny Lovegood (Evanna Lynch), Cho Chang (Katie Leung), Seamusa Finnigana (Devon Murray) i Deana Thomasa (Alfie Enoch). Pojawia się też iskierka nadziei, że powrót Harry'ego sygnalizuje początek nowego buntu Gwardii Dumbledore'a. „Jego obecność ich inspiruje” — tłumaczy Barron. „Daje im pewność, że nie są sami”.

Na początku jednak to Harry potrzebuje pomocy kolegów w zebraniu w jedną całość wskazówek dotyczących lokalizacji horkruksa, o którym Harry wie, że ma coś wspólnego z Roweną Ravenclaw. Należące do Krukonów Luna i Cho przypuszczają, że horkruksem może być zagubiony diadem Roweny. Opisują go jako coś w rodzaju tiary, której nikt żywy nigdy nie widział. Zanim Harry może zająć się zdobywaniem dalszych informacji, Ginny Weasley przybiega do nich i nie kryjąc podniecenia na widok Harry'ego mówi, że Harry został zauważony i Snape wie o jego obecności w Hogwarcie.

Bonnie Wright ponownie wciela się w rolę Ginny, której stosunki z Harrym Potterem przekształcają się ze szkolnej sympatii w prawdziwy romans. „W tym momencie znów się zobaczyli i więź między nimi jest oczywista, ale nie mają czasu na intymność, ponieważ wszystko dzieje się bardzo szybko” — mówi. „Ginny rozumie, że na Harrym spoczywa ogromna odpowiedzialność i między innymi dlatego Harry jest nią zauroczony. Ona nie postrzega go jako Wybrańca, tylko jako

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

Harry'ego. Ginny przeszła wspaniałą metamorfozę. Z bardzo nieśmiałej dziewczynki zamieniła się w pewną siebie młodą kobietę”.

Snape wzywa wszystkich do Wielkiej Sali, która jest teraz zimna i szara w porównaniu do ciepłego i przyjaznego pomieszczenia z poprzednich lat. Nie ma już długich stołów pełnych wspaniałych potraw i zapalonych świec unoszących się w powietrzu. Zamiast hałaśliwie rozmawiać z kolegami, uczniowie po cichu maszerują w zwartych szeregach, pogrupowani według domów, do których należą. Jednak tym razem zwarta formacja jest doskonałym kamuflażem dla młodego człowieka w okularach z blizną na czole.

Tajemniczy profesor Snape (Alan Rickman) swoim charakterystycznym przenikliwym głosem ostrzega zgromadzonych uczniów, że każdy, kto zostanie przyłapany na współpracy z Harrym Potterem będzie surowo ukarany. Yates zauważa — „Nie tylko sposób, w jaki Alan wypowiada słowa, ale również przestrzenie między tymi słowami są wręcz pyszne. Nigdy nie pracowałem z aktorem, który recytowałby kwestie tak powoli jak Alan — żartuje reżyser — on sprawia, że człowiek skupia uwagę na każdym wyrazie, każdej pauzie i każdym oddechu, ponieważ nie może się doczekać, kiedy usłyszy dalszą część wypowiedzi”.

„Niektóre sceny polegały na przekazywaniu sobie materiału” — mówi Rickman. „Powieść Jo jest jak plan działania. Wiemy, jaką Snape ma fryzurę i w co się ubiera. To proste, bo ma tylko jeden zestaw ubrań” — śmieje się aktor. „Wiemy też, że prowadzi samotną egzystencję i nigdy tak naprawdę nie podnosi głosu. Kumuluje w sobie pokłady wybuchowej energii, ale tego nie ujawnia”.

Gdy tylko Snape kończy swą wypowiedź, Harry wychodzi mu naprzeciw. Staje do konfrontacji z człowiekiem, który na jego oczach zabił profesora Dumbledore'a, a następnie miał czelność zająć jego miejsce. Odwaga Harry'ego mobilizuje również jego przyjaciół i nauczycieli, w tym profesora Flitwicka i profesor McGonagall. W drzwiach stoją również Remus Lupin (David Thewlis) i Kingsley Shacklebolt (George Harris), a także członkowie rodziny Weasley: rodzice Molly (Julie Walters) i Arthur (Mark Williams), bliźniacy Fred i George (James i Oliver Phelps) oraz nowożeńcy Bill i Fleur (Domhnall Gleeson i Clemence Poésy). W ślad za Wybrańcem podążają również żyjący członkowie Zakonu Feniksa, którzy chcą wesprzeć go w walce z siłami Czarnego Pana.

Maggie Smith powraca jako Minerwa McGonagall, która staje pomiędzy Snape'em i Harrym i wchodzi w ognisty pojedynek na różdżki z jej byłym kolegą. „Maggie jest światowej klasy aktorką. Wszystkie wypowiedziane przez nią kwestie oraz wszystkie sceny z jej udziałem są na najwyższym poziomie. Ogromnie się cieszyłem, że znów mogłem z nią pracować” — mówi Yates.

Snape w dramatyczny sposób się wycofuje, ale radość jest krótkotrwała, bowiem wszyscy zaczynają czuć obecność Lorda Voldemorta. Czując, że zbliżą się wojna, McGonagall rzuca zaklęcie, które przywołuje wszystkie zaczarowane siły Hogwartu, żeby broniły swej twierdzy. W magiczny sposób ożywia wartowników z kamienia, którzy przez lata przyglądali się wszystkiemu w milczeniu. Te posągi zostały zaprojektowane i wyrzeźbione przez dział sztuki Stuarta Craiga, a następnie ożywione za pomocą efektów wizualnych.

Zespół Tima Burke'a był również odpowiedzialny za stworzenie pola siłowego generowanego przez różdżkę, które jak mówi było inspirowane wyglądem meduzy. „Meduzy mają niesamowitą konstrukcję. Są przezroczyste i często emitują

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

fosforyzujące światło. Ta inspiracja pomogła nadać organiczny charakter działaniu różdżki”.

Czarodzieje wiedzą, że pole siłowe wytworzone przez różdżkę sprowadzi również atak Śmierciożerców, ale Neville, Seamus i Ginny mają wystarczająco dużo czasu, żeby zgotować im burzliwe powitanie. Harry natomiast może w tym czasie kontynuować swoją misję. „Ponieważ — jak twierdzi Heyman — jeśli nie znajdzie pozostałych horkruksów, nie ma nadziei na zwycięstwo”.

„Jeśli przez nich zginiemy, zabiję cię Harry!”

Podczas gdy walka się zaostrza, Harry, Hermiona i Ron rozdzielają się — Harry szuka horkruksa, a Hermiona i Ron szukają odpowiednich środków, żeby go zniszczyć. Miecz Gryffindoru, którego używali, aby zniszczyć medalion Salazara Slytherina w części I stracili w banku Gringotta, ale Ron doznaje olśnienia. Rupert Grint wyjaśnia — „Ron wpada na pomysł, żeby zniszczyć horkruksy jadem bazyliuszka — tak, jak Harry zniszczył pamiętnik Toma Riddle’a w Komnacie Tajemnic”.

Bazyliszek co prawda został zabity, ale jego szkielet, z nienaruszonymi kłami pozostaje na miejscu. Ron i Hermiona udają się do Komnaty, która wygląda tak samo jak wyglądała w drugim filmie, z jednym wyjątkiem: szkieletu dawno zmarłego bazyliuszka, który został specjalnie wyrzeźbiony przez dział Nicka Dudmana.

Ron wyciąga jeden z kłów i podaje go Hermionie, która z niewielką pomocą wbija go w kielich, a ten wypływa potok gniewu i strachu, pozostawiając ich mokrych i bez tchu. Bez słowa wpadają sobie w ramiona i następuje pocałunek, na który fani tak długo czekali.

To był moment, który Grint i Watson przewidywali, choć każde z innych powodów. „Ponieważ znam Emmę odkąd byliśmy małymi dziećmi, wiedziałem, że to będzie dziwne uczucie” — przyznaje Grint. „Z całym szacunkiem dla Emmy, która jest oczywiście bardzo miła, nie mogłem sobie tego wyobrazić. Im więcej o tym myślałem, tym bardziej się denerwowałem”.

Jak się okazuje, Watson podzielała jego niepokój. „Ponieważ Rupert i ja jesteśmy dobrymi przyjaciółmi, czułam się trochę nieswojo” — wyznaje aktorka. „Kiedy z kimś dorastasz i traktujesz go jak własnego brata, obdarzenie tej osoby romantycznym pocałunkiem jest naprawdę kłopotliwe”.

David Yates rozumiał, że to może być dla nich problem, więc nie mówił im, kiedy nastąpi scena z pocałunkiem, aż do wieczora poprzedzającego ten moment. Ponadto, udzielił każdemu z nich kilku reżyserskich wskazówek. „Powiedziałam im po prostu, że muszą zapomnieć o Rupercie i Emmie i dać się ponieść uczuciom Rona i Hermiony. Całkowicie się temu oddali i to było urocze... Absolutnie rozbijające”.

Tymczasem Harry pędzi do domu Ravenclaw i zostaje nagle zatrzymany przez Lunę Lovegood, która pokazuje mu rzadką moc swojej osobowości. Evanna Lynch mówi — „Harry’emu wydaje się, że nie ma czasu na wysłuchiwanie dziwnych teorii Luny, ale ona tym razem chce mu zakomunikować coś bardzo ważnego. Kiedy Harry nie chce jej słuchać, niespodziewanie wpada w histerię i krzyczy na niego”.

Przypomina mu, że nikt żywy nie widział diademu Roweny Ravenclaw i wskazuje jedyną osobę, a raczej ducha, który mógłby okazać się pomocny. Kelly MacDonald pojawia się w filmie jako Szara Dama — legendarny duch domu

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

Ravenclaw, który w rzeczywistości jest duchem córki Roweny i ma na imię Helena. Nie chcąc powiedzieć Harry'emu wprost, gdzie znajduje się diadem, zadaje mu zagadkę. W odpowiedzi na tę zagadkę Harry biegnie do Pokoju Życzeń, gdzie horkruks ukryty jest wśród wiekowych, zużytych mebli, książek, i niezliczonej ilości różnych przypadkowych artefaktów.

Craig opisuje — „Pokój Życzeń to jedno z naszych największych pomieszczeń — ma około 5,5 tys. metrów kwadratowych i jest po brzegi wypełnione meblami i przedmiotami w każdym kształcie i rozmiarze. Dekoratorka planu Stephenie McMillan i jej zespół przez wiele miesięcy kupowali używane meble. Zanim rozpoczęliśmy zdjęcia, zgromadzili niesamowitą ilość rzeczy”.

Plan otaczały zielone ekrany, które pozwoliły zespołowi ds. efektów wizualnych rozwijać przestrzeń i dodawać ogromne ilości przedmiotów, zgodnie z zaleceniem Davida Yatesa, który chciał, by „pokój wyglądał jak pasmo górskie zbudowane z różnych obiektów”. Reżyser wyjaśnia — „Te tabuny przedmiotów musiały wyglądać tak, jakby nie miały końca”.

Pośród stosów rupieci bystroocy fani Harry'ego Pottera na pewno rozpoznają znajome przedmioty. McMillan mówi — „Użyliśmy wielu rekwizytów z poprzednich filmów. Znalazły się tam stare biurka, wszystkie stoły i ławy z Wielkiej Sali, miotły, taborety profesorów, szachy, a nawet dekoracja planu z przyjęcia profesora Slughorna”.

„Były elementy wszystkich filmów, czyli dużo historii” — mówi Heyman. „Właśnie te elementy sprawiły, że to był jeden z moich ulubionych planów”.

Jeden stos mebli musiał być sfalszowany, żeby umożliwić aktorom bezpieczną wspinaczkę. Najpierw kiedy Harry idzie po horkruks, a następnie gdy Draco Malfoy idzie po Harry'ego. Draco śledzi Harry'ego, żeby odebrać mu swoją różdżkę, którą Harry zabrał z rezydencji Malfoyów w części I. Właśnie tam Draco o dziwo uratował Harry'emu życie, nie ujawniając jego tożsamości swojej ciotce Bellatrix.

Po ponownym odegraniu roli Draco, Tom Felton zauważa — „Nigdy nie wiedzieliśmy, dlaczego Draco zdecydował się to zrobić. Fajnie, że Jo pozostawiła ten wątek do naszej interpretacji. Ja uważam, że dotarł do punktu, w którym chce być dobry, ale zło jest zakodowane w jego DNA. To trudna walka dla Draco, ale dużo zabawy przyniosły mi występy w tej roli”.

„Draco ewoluował od postaci dwulicowego tyrana do bardzo złożonego bohatera” — opisuje Rowling. „Tom zaszokował widzów tym, co zrobił z postacią Draco, gdy ten zaczął pękać i pokazywać wiele emocji, których nikt się nie spodziewał po obejrzeniu wcześniejszych filmów”.

W towarzystwie Blaise'a i Goyle'a — dwóch sługusów ze Slytherinu, Draco napada na Harry'ego w Pokoju Życzeń. Ta konfrontacja ma niestety śmiertelne skutki, gdyż różdżka Goyle'a dosłownie eksploduje, pozostawiając cały pokój w płomieniach czarnej magii. Chociaż większość płomieni zostanie dodana na etapie postprodukcji, zespół Richardsona ds. efektów specjalnych strategicznie rozmieścił w całym pokoju płonące pochodnie. „Z pewnością czuliśmy ciepło — kiwa głową Felton — więc była to mieszanka wizualizacji tego, co będzie na ekranie z tym, co znajdowało się tuż obok nas”.

Ponieważ ogień odciął wszystkie drogi ucieczki, Harry wraz z Hermioną i Ronem, którzy akurat wrócili, chwytają miotły i odlatują. Teraz muszą zdecydować, czy zostawią Draco na pastwę płomieni, czy zaryzykują własne życie i uratują swego odwiecznego przeciwnika. Opinia Rona na temat ratowania Draco jest oczywista, ale Harry nie ma wyboru. Grint oświadcza — „To była fajna scena. Wspaniale było wrócić na miotły, zwłaszcza, że to był ostatni raz”.

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

Podczas nagrywania kolejnych filmów, platformy z miotłami nieustannie ewoluowały, dzięki czemu twórcy filmu mogli wykreować bardziej skomplikowane sekwencje latające i sprezentować je młodym oddanym aktorom gdy dorosną. Richardson mówi — „Na koniec zmontowaliśmy miotłę z elastycznym siedziskiem, do której pasażer był bezpiecznie przypięty. Gdy miotła odwracała się do góry nogami, aktor spokojnie się na niej utrzymywał. Statyw ma sześć osi podstawy ruchu. Dzięki temu uzyskaliśmy całkowicie harmonijne ruchy latające, które mogły być zarówno chaotyczne, jak i płynne”.

Niemniej jednak, ostatni film wymagał kolejnego ulepszenia, bowiem w scenie ratowania Draco pojawia się latający tandem. Richardson opowiada — „Musieliśmy platformę na miotłę zamontować na torze, aby do lotów z dużą prędkością wykorzystać rampy hydrauliczne, które pochylały się i upadały w odpowiednim czasie. Aktor siedzący na miotle musiał złapać drugiego aktora za ręce i w kowbojskim stylu wciągnąć go na miotłę. To było trudne, ale myślę, że wyszło świetnie”.

Scena ratowania wymagała zbiorowego wysiłku członków ekipy i zespołu kaskaderów, prowadzonego przez koordynatora kaskaderów Grega Powella. Powell współpracował też z Richardsonem i reżyserem drugiego pionu Stephenem Woolfendenem nad sceną wybuchu kładki, która jest jedną z ostatnich linii obrony Hogwartu.

Jednostki Woolfendena nagrały most zawieszony wysoko nad szkockim miastem Fort William. „Z mostu widać piękne jezioro, a tło jest wspaniałe” — mówi.

Prawdziwych zniszczeń dokonano przy pomocy hydraulicznego mostu zbudowanego w Pinewood Studios. Powell mówi — „Wszystko oparte jest na hydraulice, ale gdy konstrukcja upada, kaskaderzy zostają w powietrzu. Dzięki temu efekt był naprawdę dobry”.

Na moście Neville rozpoczyna walkę z oddziałami Śmierciożerców. Matthew Lewis komentuje — „Jak widać, Neville ma większy potencjał niż przypuszczali widzowie”. Po zagraniu tej roli w całej serii, aktor jest szczęśliwy, że jego bohater w końcu mógł wykazać się nieprzeciętnym bohaterstwem. „Neville nigdy wcześniej nie dokonywał bohaterskich czynów, którymi mógłby udowodnić, że zasługuje na przynależność do dumnego domu Gryffindor. Ale Harry zawsze w niego wierzył i dzięki temu Neville zaczyna wierzyć w siebie. Całe ukryte dotąd męstwo i odwaga nareszcie wychodzą na jaw. Teraz stał się odważnym wojownikiem o wolność, co jest naprawdę fajne i bardzo satysfakcjonujące”.

Yates mówi — „Pod koniec Neville jest okaleczony i zakrwawiony, ale nie chce się poddać bez walki. To bardzo wzruszające”.

„Harry Potterze, chłopcze, któremu udało się przeżyć — mimo wszystko czeka cię śmierć”.

Bitwa o Hogwart trwa, ale Harry, Hermiona i Ron toczą inną wojnę. Pragną wyzwolić cały świat czarodziejów. Szlak następnego i być może najbardziej niebezpiecznego horkruksa prowadzi ich do szkolnej przystani, gdzie przyjaciele są świadkami decydującego spotkania Snape’a z Voldemortem.

Heyman mówi — „Jedną z najbardziej intrygujących rzeczy w książce Jo jest to, że bohaterowie obracają się w szarej strefie między światłem i ciemnością, dobrem i złem, jak my wszyscy. Historia Snape’a na przykład jest znacznie bardziej skomplikowana, niż nam się wydaje i myślę, że widzowie chętnie dowiedzą się, co tak naprawdę kryje w sobie ta postać”.

„Zawsze wiadomo było, że on ma jakiś plan” — zauważa Rickman. „Pytanie brzmiało: jaki to plan? Zagrożenia

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

stawały się coraz poważniejsze, gdy wchodził na coraz bardziej grząski grunt. W końcu okazało się, że chodzi o lojalność i chęć spłacenia długów, a także, w przypadku Snape'a, o pewnego rodzaju odważne przekonania”.

W książce decydująca wymiana zdań między Czarnym Panem a Severusem Snape'em miała miejsce we Wrzeszczącej Chacie, ale David Yates dostał pozwolenie od Rowling na zmianę tej sceny w filmie *Harry Potter i Insignia Śmierci: część II*.

Port wzniesiony we Flight Shed na terenie studia Leavesden, znajduje się nad wodą u stóp Hogwartu. Craig zaprojektował budynek ze szklanymi ścianami w stylu Tudorów i, jak twierdzi — „Dzięki temu widać walki w tle. Płomienie ognia odbijają się w szkłe oraz w wodzie”.

Woda odzwierciedla także wspomnienia strząśnięte do myślodsiewni w gabinecie Dumbledore'a, gdzie Harry zdaje sobie sprawę, co musi zrobić. Daniel Radcliffe opowiada — „W filmie o Zakonie Feniksa Harry poznał przepowiednię, która głosi, że ktoś musi zginąć, żeby ktoś inny mógł żyć”. Od tamtego czasu na każdym etapie swojej wędrówki rozumie, że ta przepowiednia kiedyś musi się spełnić i teraz uświadamia sobie, że właśnie przyszedł odpowiedni moment”.

„Harry wie, że losy jego i Voldemorta są ze sobą powiązane” — mówi Heyman. „Mając do wyboru albo stanąć do walki z Czarnym Panem albo pozwolić wszystkim umrzeć, Harry jest gotów spotkać się ze swoim przeznaczeniem. A Dan był niesamowity. Potrafił ukazać mądrość i dojrzałość scen, które wychodziły daleko poza wiek chłopca. Naprawdę rozumiał emocje i powody wszystkich działań Harry'ego i sprawił, że jego postać była niesamowicie realistyczna”.

Yates dodaje — „Jedną z moich ulubionych scen jest ta, w której Harry odbywa długi samotny spacer, podczas którego decyduje się poświęcić dla dobra ogółu. Jest coś naprawdę pięknego i wzruszającego w jego przemyśleniach”.

„Chodźmy Tom. Zakończmy to tak, jak zaczęliśmy.

Wspólnie”.

Długo oczekiwane starcie między Harrym i Voldemortem „przenosi ich z powrotem do miejsca, w którym obydwaj stali się tym, kim są teraz” — mówi Rowling. „To musiało się skończyć w Hogwarcie”.

Ich walka rozpoczyna się w zaczarowanym niegdyś szkolnym hallu. Yates ustawił tę scenę tak, żeby nie była ona zwykłym pojedynkiem na różdżki, ale śmiertelną walką dwóch zaciętych wrogów, która zakończy się dopiero wtedy, kiedy zginie albo jeden z nich, albo obydwaj.

Reżyser wyjaśnia — „Są tu wyścigi po korytarzach i rzucenie na siebie zaklęć, ale ta walka staje się bardzo realistyczna. W pewnym momencie łapią się wzajemnie za gardła i spadają razem z wysokiej balustrady, kłębiąc się przy tym tak mocno, że nie wiadomo gdzie kończy się jeden a zaczyna drugi. Bardzo chciałem to rozbudować, bo tematycznie ich połączenie jest motywem rozwijającym we wszystkich filmach”.

Craig i jego zespół stworzyli na potrzeby tej walki wielopoziomowy plan. Scenograf mówi — „Naszym głównym celem było wprowadzenie na pole bitwy elementów, które zapewniłyby bardziej interesujące kluczowe momenty, więc David (Yates) był zaangażowany w projektowanie planu od samego początku. Stworzyliśmy serię klatek schodowych tak, żeby albo Harry albo Voldemort mogli mieć przewagę, ale żeby jednocześnie możliwe były szybkie zwroty akcji”.

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

„Pokonałem w tej scenie więcej schodów niż w całym moim życiu” — śmieje się Radcliffe. „Ale to było niesamowite”.

Scalanie prawdziwych planów z wirtualnymi zawsze było integralną częścią tworzenia różnych płaszczyzn w filmach o Harrym Potterze, ale w inscenizacji bitwy w Hogwarcie w obrazie *Harry Potter i Insignia Śmierci: część II* było wręcz podstawą całej sceny. Po raz pierwszy ogromny budynek Hogwartu nie był nagrywany na żywo z zewnątrz, ale wygenerowany komputerowo.

Yates mówi — „Sporą część zbudowaliśmy, jak zwykle, ale stworzyliśmy także cyfrowy Hogwart, który dał nam swobodę podejmowania działań w okolicach szkoły, gdziekolwiek chcieliśmy”.

Okazuje się, że walka Harry’ego i Voldemorta nie jest jedyną walką na śmierć i życie. Wszędzie wokół nich dobre i złe siły świata czarodziejów, w tym stworzeń dużych i małych, są zaangażowane w ostateczną wojnę, która ukazuje wiele znajomych twarzy walczących po obu stronach.

David Barron stwierdza — „Mieliśmy niesamowite szczęście, ponieważ praktycznie cała obsada chciała być częścią finału. Niektórzy pojawiają się tylko na chwilę, ale to było ważne zarówno dla nich jak i dla nas, żeby tam byli. Pojawiają się nawet ci bohaterowie, którzy w poprzednich filmach przedwcześnie zakończyli swój żywot i ku zaskoczeniu widzów na końcu powracają. Są to między innymi Gary Oldman jako Syriusz Black i Michael Gambon jako Dumbledore”.

W ostatnim filmie powracają również: Robbie Coltrane jako Rubeus Hagrid, Emma Thompson jako profesor Sybil Trelawney, Jim Broadbent jako profesor Horace Slughorn, Miriam Margolyes jako profesor Pomona Sprout, Gemma Jones jako Pani Pomfrey, David Bradley jako Argus Filch, Jason Isaacs i Helen McCrory jako Lucjusz i Narcyza Malfoy, Natalia Tena jako Nimfadora Tonks oraz Dave Legeno jako Fenrir Greyback.

Wojna przeciw Śmierciożercom zbiera straszliwe żniwo w postaci wielu popularnych bohaterów. Wielu sympatycznych czarodziejów straciło życie, ale żadna krew Bellatrix Lestrange gotowa jest uśmiercić kolejną ofiarę. Tym razem pada na Ginny Weasley, lecz do walki wkracza Molly Weasley.

Julie Walters, która wciela się w matkę rodziny Weasley, mówi — „Oczywiście Bellatrix myśli sobie »chodź babciu, pokażę ci, gdzie jest twoje miejsce«, ale nie ma pojęcia, co potrafi zdziałać groźna i troskliwa matczyzna miłość”.

Moc matczynej miłości jest nieodłącznym tematem całego cyklu opowieści o Harrym Potterze, poczynając od Lily Potter, której ogromna miłość do syna pozwoliła mu przeżyć. Rowling mówi — „Moja matka zmarła sześć miesięcy po tym, jak zaczęłam pisać Harry’ego Pottera, a ja wkrótce potem też stałam się matką. Macierzyństwo miało ogromny wpływ na moje życie, a ponieważ pisałam akurat serię powieści, w naturalny sposób wplotło się ono w moje historie”.

W obliczu decyzji, która dla Harry’ego może oznaczać śmierć albo życie, Narcyza Malfoy dowodzi, że siła matczynej miłości nie zna granic. „Narcyza, co prawda łączy w sobie cechy rodziny Lestrange, w której się urodziła oraz cechy rodu Malfoy, z którym związała się poprzez małżeństwo, ale jest bardzo oddana i lojalna wobec syna, który nadaje sens jej istnieniu. Ryzykując własnym życiem, chroni Draco, bo przede wszystkim jest matką”.

Z drugiej strony, „Voldemort nie widzi potrzeby miłości, przyjaźni, czy współczucia” — zauważa Radcliffe. „Jest pełen pogardy i uważa, że inni są słabi. To właśnie jest jego własną słabością”.

Ofiarami wojny są nie tylko ludzie, ale również Szkoła Magii i Czarodziejstwa, która staje się kompletną ruiną. Choć

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

zniszczenia wydają się być przypadkowe, Craig misternie wszystko zaplanował. „To nie była tylko kwestia zburzenia niektórych ścian. Sylwetka szkoły była tak ważna jak elementy rzeźby. Główny hall na przykład był kregosłupem Hogwartu, więc burząc go wiedzieliśmy, iż obraz ten pozostawi niezatarte wrażenie”.

„Film pokazuje, do czego prowadzi wojna. Dziesiątkuje miejsca, w których czujemy się bezpiecznie” — mówi Rowling. „Co innego, gdy to są tylko miejsca schronienia. Ale kiedy zburzony zostaje nasz dom, zostajemy z niczym”.

Główny hall był jedną z pierwszych i największych części Hogwartu, które zbudowaliśmy i we wszystkich filmach mieliśmy jego stałą konstrukcję na terenie studia Leavesden. Widok najstarszego i najlepiej znanego planu zrównanego z ziemią wywarł ogromny wpływ na twórców i obsadę.

Radcliffe wspomina — „Trudno było patrzeć jak coś, co zawsze było tak spektakularne, nagle zamienia się w pobojuwisko”.

„To było szokujące” — potwierdza Grint. „Dorastaliśmy na tych planach, więc wszyscy przeżyliśmy trudne chwile”.

„Myśl, że wszystko zostanie zrównane z ziemią wydawała się dosyć tragiczna” — mówi Watson. „Chyba wyobrażałam sobie, że te konstrukcje zawsze tam będą” — uśmiecha się.

Heyman, który przed laty był świadkiem budowy Hogwartu, mówi — „Przeglądanie się temu, jak majestatyczny Hogwart ulega zniszczeniu, było bardzo przykre. Ten finał w bardzo obrazowy sposób uświadomił nam, że zbliżamy się do końca naszej podróży”.

Osoby zaangażowane w produkcję bardzo przeżywały każdy dzień, kiedy coś działo się „po raz ostatni” aż do momentu ostatniego ujęcia.

Zamknięcie tej historycznej dziesięcioletniej produkcji wywołuje poczucie dumy i wdzięczności w aktorach i twórcach całej serii filmów.

David Barron wspomina — „Myślałem, że jestem przygotowany, bo od dawna wiedzieliśmy, że ten dzień w końcu nastąpi, ale wszyscy byliśmy niesamowicie wzruszeni. Wszyscy włożyliśmy wiele poświęcenia w produkcję tych filmów, więc bardzo się staraliśmy, żeby finał całej serii był udany”.

„Każda praca prędzej czy później wiąże się z pożegnaniem” — mówi Alan Rickman. „Przychodzi czas, gdy to jest słuszne i właściwe, żeby pozwolić jej odejść, bo inaczej stalibyśmy w miejscu. Najważniejsze, że wszystko zostało dopięte na ostatni guzik”.

Rupert Grint potwierdza — „Praca na planie filmów o Harrym Potterze była dla mnie niesamowitym doświadczeniem i czymś, czego nigdy w życiu nie zapomnę. Jestem bardzo dumny, że mogłem być częścią tego wspaniałego przedsięwzięcia”.

„Nie potrafię wyrazić słowami, ile to dla mnie znaczy” — wzdycha Emma Watson. „Nie zastanawiam się nad tym zbyt długo, ponieważ te filmy na zawsze pozostaną częścią tego, kim jestem i czuję się bardzo szczęśliwa, że mogłam wziąć w nich udział”.

Daniel Radcliffe rozważa — „Wiem, że każdy fragment tych filmów do końca życia kojarzyć mi się będzie z konkretnymi miejscami lub osobami. Nie potrafię w pełni wyrazić tego, jakie to dla mnie ważne, ale mogę powiedzieć, że to był świetnie spędzony czas, który nigdy już się nie powtórzy”.

David Yates zgadza się. „Naprawdę trudno to opisać, poza stwierdzeniem, że mieliśmy wspaniałą zabawę, czasami

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

trudną i wymagającą, ale zawsze zabawę. Będę za tym tęsknił i jestem dumny i szczęśliwy, że mogłem doprowadzić wszystko do końca”.

„To była cudowna współpraca” — mówi J. K. Rowling. „Jestem dumna, że mogłam pracować i zawierać trwałe przyjaźnie z niektórymi niezwykle utalentowanymi ludźmi. Tak więc moje wrażenia są naprawdę wspaniałe”.

„To nadzwyczajne, że mogłem stać się częścią filmów o Harrym Potterze, ale nikt z nas nie miałby takiej okazji, gdyby nie Jo Rowling i świat, który tak genialnie stworzyła” — podsumowuje David Heyman. „Jedną z rzeczy, które pokochałem w tych historiach jest to, że są ponadczasowe i mam nadzieję, że udało nam się przenieść ten aspekt na ekran”.

INFORMACJE O OBSADZIE

DANIEL RADCLIFFE wcielał się w role tytułowe we wszystkich przebojach filmowych o Harrym Potterze opartych na bestsellerowych powieściach J.K. Rowling z serii „Harry Potter”.

Obecnie Radcliffe gra J. Pierponta Fincha w broadwayowskiej inscenizacji sztuki „How to Succeed in Business Without Really Trying”. Jest to jego debiut w musicalu na Broadwayu. Reżyserem i choreografem przedstawienia jest zdobywca nagrody Tony Rob Ashford.

W 2008 roku Radcliffe zadebiutował na Broadwayu w roli Alana Stranga w sztuce „Equus” Petera Shaffera, za co został wyróżniony nagrodą dla najlepszego aktora pierwszoplanowego na gali Annual Theatre Fan Choice Awards organizowanej przez Broadway World, jak również nagrodą dla najlepszego aktora pierwszoplanowego oraz nagrodą za wybitną grę aktorską podczas corocznej gali Broadway.Com Audience Awards. Za rolę we wspomnianej sztuce otrzymał też nominacje do nagród Drama League i Drama Desk. Rok wcześniej Radcliffe zdobył uznanie, kiedy po raz pierwszy zagrał Alana Stranga w londyńskim wznowieniu sztuki „Equus”, tym samym debiutując w West Endzie. Obie realizacje, londyńską i broadwayowską, wyreżyserowała Thea Sharrock, a zagrał w nich zdobywca Tony Award – Richard Griffiths.

Na kinowym ekranie Radcliffe’a będzie można oglądać w niezależnym filmie grozy *The Woman in Black* w reżyserii Jamesa Watkinsa. Inne godne uznania sukcesy Radcliffe’a to między innymi niezależny obraz australijski *December Boys: Grudniowi chłopcy*, a także rola Jacka Kiplinga w opartym na faktach filmie *Mój syn Jack*. Film opowiada historię 17-letniego syna Rudyarda Kiplinga

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

i przedstawia katastrofalne skutki, jakie jego śmierć podczas pierwszej wojny światowej przyniosła jego rodzinie.

Radcliffe zadebiutował na ekranach kinowych jako młody David Copperfield w realizowanej przez BBC/PBS ekranizacji kultowej powieści Charlesa Dickensa. Później zrobił ogromną karierę dzięki roli młodego czarodzieja w filmie *Harry Potter i Kamień Filozoficzny* z 2001 roku. W ciągu ostatniego dziesięciolecia wcielał się w tę postać w kolejnych filmach z tej serii: *Harry Potter i Komnata Tajemnic*, *Harry Potter i Więzień Azkabanu*, *Harry Potter i Czara Ognia*, *Harry Potter i Zakon Feniksa* oraz *Harry Potter i Księżę Półkrwi*. Jego kreacja postaci Harry'ego Pottera zakończy się w dwuczęściowym finale serii, filmie *Harry Potter i Insignia Śmierci*.

W telewizji Radcliffe użyczył głosu postaci tajemniczego wampira Edmunda w odcinku specjalnym *The Simpsons - Treehouse of Horror XXI*. Wystąpił także gościnnie jako on sam w nagradzonym serialu BBC/ HBO *Statyści* z Rickym Gervaisem.

RUPERT GRINT w serii filmów o Harrym Potterze gra postać Rona Weasleya, szkolnego kolegi tytułowego bohatera i zarazem jego wiernego przyjaciela.

Ubiegłej jesieni Grint zagrał w niezależnej komedii przygodowej *Wild Target* w reżyserii Jonathana Lynna z Billem Nighym i Emily Blunt. Grint wciela się w niej w rolę młodego ucznia mężczyzny, którego uważa za prywatnego detektywa, a który w rzeczywistości jest płatnym mordercą. Film powstał na podstawie francuskiego obrazu *Czuły cel* z 1993 roku.

Grint zadebiutował w świecie filmu, gdy został obsadzony w roli Rona Weasleya w filmie *Harry Potter i Kamień Filozoficzny* z 2001 roku. Za grę aktorską w tym obrazie otrzymał nominację do British Film Critics' Circle Award w kategorii najlepszy debiutant oraz Young Artist Award w kategorii najbardziej obiecujący debiutant. Następnie zagrał w filmach *Harry Potter i Komnata Tajemnic*, *Harry Potter i więzień Azkabanu*, *Harry Potter i Czara Ognia*, *Harry Potter i Zakon Feniksa* oraz *Harry Potter i Księżę Półkrwi*. Po raz ostatni wcieli się w postać Rona w ostatniej części serii pt. *Harry Potter i Insignia Śmierci*.

W roku 2006 czołowe czasopismo filmowe Empire wyróżniło Grinta, Daniela Radcliffe'a i Emmę Watson prestiżową nagrodą Outstanding Contribution Award w uznaniu za ich pracę włożoną we wszystkie filmy o Harrym Potterze.

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

W swoim aktorskim dorobku Grint ma też film *Marzenia do spełnienia* Petera Hewitta z Simonem Callowem, Stephenem Fryem i Paulem Giamattim, film Jeremy'ego Brocka *Nauka jazdy* z Julie Walters i Laurą Linney oraz niezależny obraz *Cherrybomb*, który otrzymał pochlebne recenzje na festiwalach filmowych w Wielkiej Brytanii i Europie.

EMMA WATSON w każdym filmie o Harrym Potterze wciela się w postać Hermiony Granger, oddanej przyjaciółki Harry'ego i Rona Weasleya. Po raz ostatni powraca w tej roli w obrazie *Harry Potter i Insygnia Śmierci*.

Wkrótce będzie można oglądać Watson w filmie Simona Curtisa *My Week with Marilyn* z Michelle Williams oraz filmie niezależnym *Perks of Being a Wallflower*. Wcześniej zagrała z Victorią Wood, Richardem Griffithsem i Emilią Fox w roli Pauline Fossil w filmie telewizyjnym stacji BBC *Zaczarowane baletki*, a w 2008 roku użyczyła głosu Księżniczce Pei, bohaterce animowanego filmu przygodowego pt. *Dzielny Despero*.

Jako profesjonalna aktorka Watson zadebiutowała w pierwszym filmie o Harrym Potterze – *Harry Potter i Kamień Filozoficzny*, za co otrzymała nagrodę Young Artist Award dla najlepszej młodej odtwórczyni roli głównej. Została także dwukrotnie nominowana do Critics' Choice Award przez Broadcast Film Critics Association za pracę przy filmach *Harry Potter i więzień Azkabanu* oraz *Harry Potter i Czara Ognia*. Za rolę w filmie *Harry Potter i Księżę Półkrwi* otrzymała nominację do nagrody MTV Movie Award.

Ponadto Watson dwa razy z rzędu otrzymała nagrodę AOL Award dla najlepszej aktorki drugoplanowej – pierwszą za film *Harry Potter i Komnata Tajemnic*, drugą za film – *Harry Potter i więzień Azkabanu*. Czytelnicy czasopisma Total Film głosowali na nią jako najlepszą nową aktorkę za rolę w tym właśnie obrazie. W roku 2006 czołowe brytyjskie czasopismo filmowe Empire wyróżniło Watson, Daniela Radcliffe'a i Ruperta Grinta nagrodą Outstanding Contribution Award w uznaniu za ich wspólną pracę w serii filmów o Harrym Potterze.

Oprócz gry w filmach, Watson pasjonuje się modą. Nawiązała bliską współpracę z Fair Trade i producentem odzieży organicznej People Tree, którym pomagała w stworzeniu nowej kolekcji odzieży dla nastolatków. Była także twarzą firmy Burberry w kampanii jesień/zima 2009 i lato/wiosna 2010.

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

HELENA BONHAM CARTER powróciła jako Śmierciożerczyni i oddana zwolenniczka fanatycznego Lorda Voldemorta Bellatrix Lestrange. Po raz pierwszy pojawiła się w tej roli w hicie z 2007 roku *Harry Potter i Zakon Feniksa*, później powróciła w filmie *Harry Potter i Księżę Półkrwi* oraz *Harry Potter i Insygnia Śmierci: część 1*.

Bonham Carter była dwukrotnie nominowana do Oscara, ostatnio za rolę w wyróżnionym licznymi nagrodami dramacie z 2010 roku *Jak zostać królem* w reżyserii Toma Hoopera. Rola Elżbiety, żony króla Jerzego VI, przyniosła jej również nominacje do Złotego Globu i nagrody SAG, a także nagrodę BAFTA i nagrodę British Independent Film Awards. Ponadto obsada filmu *Jak zostać królem* została wyróżniona nagrodą SAG dla wybitnej obsady.

Ostatnio Bonham Carter otrzymała nominację do Złotego Globu oraz nagrodę Evening Standard British Film Award dla najlepszej aktorki za rolę Pani Lovett w reżyserowanej przez Tima Burtona filmowej adaptacji musicalu Stephena Sondheim'a *Sweeney Todd: Demoniczny golibroda z Fleet Street*, z Johnnym Deppem w tytułowej roli. W 2010 roku ponownie podjęła współpracę z Burtonem i Deppem przy niezwykle filmie przygodowym *Alicja w Krainie Czarów*.

Pierwsze nominacje do Oscara, Złotego Globu, nagrody BAFTA i nagrody SAG otrzymała za rolę w dramacie kostiumowym z 1997 roku *Miłość i śmierć w Wenecji*, powstałym na podstawie powieści Henry'ego Jamesa. Ta rola przyniosła jej również nagrody dla najlepszej aktorki od wielu stowarzyszeń krytyków, między innymi krytyków z Los Angeles Film Critics, Broadcast Film Critics, National Board of Review i London Film Critics Circle.

Jej aktorskim debiutem była rola w historycznym filmie biograficznym Trevora Nunn'a z 1986 roku *Lady Jane*. Krótco po zakończeniu zdjęć reżyser James Ivory zaproponował jej główną rolę w filmie *Pokój z widokiem*, adaptacji powieści E. M. Forstera. Później zyskała uznanie, występując w dwóch kolejnych adaptacjach powieści Forstera: *Tam, gdzie nie chadzają anioły* Charlesa Sturridge'a i *Powrót do Howards End* Jamesa Ivory'ego, za który otrzymała swoją pierwszą nominację do nagrody BAFTA.

Wcześniejsze filmowe dokonania Bonham Carter to między innymi film *Hamlet* Franco Zeffirelliego, w którym zagrała u boku Mela Gibsona, *Frankenstein* w reżyserii Kennetha Branagha, *Jej wysokość Afrodyta* Woody'ego Allena oraz *Wieczór Trzech Króli*, w którym ponownie współpracowała z Trevorem Nunnem.

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

Później zagrała w filmie Davida Finchera *Podziemny krąg*, u boku Brada Pitta i Edwarda Nortona, filmach *Duża ryba*, *Planeta małp* oraz *Charlie i fabryka czekolady* w reżyserii Tima Burtona, a także w filmie akcji *Terminator Ocalenie*, którego reżyserem był McG. Ponadto wystąpiła w filmach niezależnych takich jak *Nowokaina*, *The Heart of Me*, *Miłość mojej młodości* oraz *Rozmowy z innymi kobietami*. Użyczyła głosu w filmach animowanych: *Carnivale*, *Gnijąca panna młoda* Tima Burtona, w którym wcieliła się w tytułową postać, oraz w nagrodzonym Oscarem filmie *Wallace i Gromit: Kłątwa królika*.

Za pracę dla telewizji Bonham Carter otrzymała nominacje do nagrody Emmy i Złotego Globu za rolę w filmie telewizyjnym *Na żywo z Bagdadu* i miniserialu *Merlin*, a także nominację do Złotego Globu za postać Mariny Oswald w miniserialu *Pogrzebana tajemnica*. Poza tym wcieliła się w postać Anny Boleyn w brytyjskim miniserialu *Krwawy tyran – Henryk VIII* i zagrała matkę siedmiorga dzieci, w tym czterech autystycznych chłopców, w filmie telewizyjnym BBC *Siedmioro wspaniałych*. Ostatnio zagrała w filmie biograficznym stacji BBC *Enid*, w roli znanej autorki książek dla dzieci Enid Blyton.

Spośród teatralnych dokonań Bonham Carter warto wymienić sztuki „Kobieta w bieli”, „The Chalk Garden”, „Dom Bernardy Alby” i „Trelawny of the Wells”.

ROBBIE COLTRANE wcielił się w rolę uwielbianego opiekuna Hogwartu, Rubeusa Hagrida, którego zagrał we wszystkich filmach z tej serii. Za rolę w filmie *Harry Potter i Kamień Filozoficzny* otrzymał nominacje do nagrody BAFTA i Nagrody Stowarzyszenia Krytyków Filmowych z Los Angeles. Ponownie wcielił się w tę rolę w filmach *Harry Potter i Komnata Tajemnic*, *Harry Potter i Więzień Azkabanu*, *Harry Potter i Czara Ognia*, *Harry Potter i Zakon Feniksa* oraz *Harry Potter i Książę Półkrwi*. Po raz ostatni zagra Hagrida w dwóch częściach filmu *Harry Potter i Insygnia Śmierci*.

W bogatym filmowym dorobku Coltrane'a znalazły się między innymi filmy *Bracia Bloom*, *Ocean's Twelve: Dogrywka* w reżyserii Stevena Soderbergha, filmy Stephena Sommersa *Van Helsing* i *Przygody Hucka Finna*, film braci Hughesów *Z piekła rodem*, filmy o przygodach Jamesa Bonda *Świat to za mało* i *GoldenEye*, *List w butelce* Luisa Mandokiego, *Kumpel*, *Ten papież musi umrzeć*, *Uciekające zakonnice*, za który otrzymał nagrodę imienia Petera Sellersa podczas ceremonii Evening Standard British Film Awards w 1991 roku, *Henryk V* Kennetha Branagha, *Niech się dzieje co chce*, *Ten idiota Bert Rigby* Carla Reinera, *Mona Lisa* w reżyserii Neila Jordana, *Absolutni debiutanci* oraz *Obrona królestwa*.

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

Coltrane jest zapewne najbardziej znany z niezwykle popularnego i wyróżnionego licznymi nagrodami serialu telewizyjnego *Dr Fitz*, na podstawie którego powstało kilka filmów telewizyjnych, ostatni z nich ukazał się jesienią 2006 roku. Kreacja psychologa policyjnego o ciętym języku Doktora Eddiego „Fitz” Fitzgeralda przyniosła Coltrane’owi liczne wyróżnienia, między innymi trzy nagrody BAFTA dla najlepszego aktora telewizyjnego w roku 1994, 1995 i 1996, nagrodę Broadcasting Press Guilds Award dla najlepszego aktora telewizyjnego w 1993 roku, nagrodę Silver Nymph Award dla najlepszego aktora podczas Festiwalu Telewizyjnego w Monte Carlo w 1994 roku, nagrodę Royal Television Society dla najlepszego aktora w 1994 roku, nagrodę FIPA dla najlepszego aktora, oraz nagrodę Cable ACE Award dla najlepszego aktora filmowego lub miniserialowego.

Coltrane po raz pierwszy zdobył popularność na początku lat osiemdziesiątych jako komik w programach *Alfresco*, *Kick Up the Eighties*, *Laugh???* *I Nearly Paid My Licence Fee* i *Sobotnia noc na żywo*. Później wystąpił w trzynastu odcinkach programu *Comic Strip* oraz w wielu produkcjach telewizyjnych, takich jak *Czarna Żmija 3* i *Opowieść wigilijna Czarnej Żmii*. Coltrane otrzymał nominację do nagrody BAFTA za rolę Danny’ego McGlone’a w serialu *Tutti Frutti*. Wśród jego dokonań telewizyjnych warto wymienić miniserial ITV *Murderland* oraz filmy telewizyjne *Odpyw*, *Alicja w krainie czarów* i *The Planman*, którego był również producentem wykonawczym.

W 2006 roku Coltrane znalazł się na liście osób wyróżnionych honorowym Orderem Imperium Brytyjskiego za zasługi na rzecz teatru.

RALPH FIENNES powrócił jako mroczny Lord Voldemort, jeden z najbardziej przerażających i bezlitosnych czarnych charakterów współczesnej literatury i kinematografii. Po raz pierwszy pojawił się w roli Voldemorta w filmie z 2005 roku *Harry Potter i Czara Ognia*. Powrócił do tej roli w roku 2007 w filmie *Harry Potter i Zakon Feniksa*, a ostatnio pojawił się w filmie *Harry Potter i Insignia Śmierci: część I*.

W 2010 roku Fiennes po raz pierwszy wyreżyserował film pełnometrażowy, współczesną wizję szekspirowskiego thrillera politycznego *Coriolanus*, w którym zagrał u boku Gerarda Butlera i Vanessy Redgrave. W tym samym roku zagrał w filmach *Nanny McPhee Returns*, z Emmą Thompson, oraz *Starcie Tytanów*, z Liamem Neesonem i Samem Worthingtonem. Obecnie pracuje nad filmem *Starcie Tytanów 2*.

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

Fiennes był dwukrotnie nominowany do Oscara, pierwszą nominację otrzymał za rolę w nagrodzonej Oscarem dla najlepszego filmu produkcji Stevena Spielberga z 1994 roku *Lista Schindlera*. Rola mroźącego krew w żyłach nazistowskiego komendanta Amona Goetha przyniosła mu także Złoty Glob i nominację do nagrody BAFTA, a także liczne wyróżnienia od stowarzyszeń krytyków dla najlepszego aktora drugoplanowego, w tym od National Society of Film Critics oraz od stowarzyszeń krytyków filmowych z Nowego Jorku, Chicago, Bostonu i Londynu. Cztery lata później Fiennes otrzymał drugą nominację do Oscara dla najlepszego aktora w nagrodzonym Oscarem dla najlepszego filmu obrazie Anthony'ego Minghelli *Angielski pacjent*. Otrzymał też nominacje do Złotego Globu i nagrody BAFTA oraz dwie nominacje do nagrody Screen Actors Guild Award (SAG), jedną dla najlepszego aktora oraz drugą zbiorową dla obsady.

Ponadto Fiennes zdobył nagrodę British Independent Film Award, nagrodę Evening Standard British Film Award, nagrodę od Londyńskiego Stowarzyszenia Krytyków Filmowych oraz nominację do nagrody BAFTA za rolę w dramacie Fernando Meirellesa z 2005 roku *Wierny ogrodnik*. W 2008 roku zdobył podwójną nominację do nagrody British Independent Film Award dla najlepszego aktora drugoplanowego za rolę w filmie *Księżna*, który przyniósł mu również nominację do Złotego Globu, oraz w filmie *Najpierw strzelaj, potem zwiedzaj*. Ponadto przyznano mu nominacje do nagrody Emmy, Złotego Globu i nagrody SAG za pracę u boku Susan Sarandon w filmie stacji HBO *Bernard i Doris*.

Inne filmy z jego udziałem to: *Lektor* z Kate Winslet, nagrodzony Oscarem *The Hurt Locker*, *W pułapce wojny* Kathryn Bigelow, *Biała hrabina* Jamesa Ivory'ego, nagrodzony Oscarem film animowany studia Aardman *Wallace i Gromit: Kłątwa królika*, *Czerwony smok*, filmy w reżyserii Neila Jordana *Koniec romansu* i *Podwójny blef*, *Pająk* Davida Cronenberga, *Chromofobia* i *Onegin* Marthy Fiennes, *Kropla słońca* Istvana Szabó, *Pokojówka na Manhattanie*, film animowany *Księżę Egiptu*, *Rewolwer i melonik*, *Oskar i Lucinda*, *Dziwne dni* Kathryn Bigelow, *Quiz Show* Roberta Redforda, oraz film, w którym zadebiutował *Wichrowe wzgórza*.

Fiennes ukończył Królewską Akademię Sztuki Dramatycznej, rozpoczął karierę na deskach londyńskich teatrów i przez dwa sezony pracował w Królewskim Towarzystwie Szekspirowskim (ang. Royal Shakespeare Company). W 1995 roku Fiennes zadebiutował w roli Hamleta w inscenizacji sztuki Szekspira w reżyserii Jonathana Kenta. Kiedy sztuka przeniosła się na Broadway, Fiennes otrzymał nagrodę Tony. Późniejsze teatralne dokonania Fiennesa to między innymi spektakl „Iwanow”, również

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

w reżyserii Kenta, tytułowe role w sztukach Szekspira „Ryszard II” i „Coriolanus”, sztuka „The Talking Cure” Christophera Hamptona, w której stworzył postać Carla Junga, tytułowa rola w sztuce „Brand” Ibsena realizowanej przez Królewskie Towarzystwo Szekspirowskie, oraz rola Marka Antoniusza w sztuce „Juliusz Cezar”.

W 2006 roku Fiennes ponownie podjął współpracę z Jonathanem Kentem, występując w sztuce „Uzdrowiciel” Briana Friela, której premiera odbyła się w Dublinie. Kiedy sztuka została przeniesiona na Broadway, Fiennes otrzymał za swoją rolę nominację do nagrody Tony. W 2008 roku Fiennes wystąpił w westendowskim debiucie sztuki Yasminy Rezy „Bóg mordu”, a później tego samego roku wystąpił w reżyserowanym przez Kenta spektaklu „Edyp” w Teatrze Narodowym.

CIARÁN HINDS dołączył do obsady w roli Aberfortha Dumbledore’a, brata zmarłego dyrektora Hogwartu, Albusa Dumbledore’a.

Wcześniej tego roku Hinds zagrał u boku Anthony’ego Hopkinsa w thrillerze psychologicznym *Rytuał*. Filmy z jego udziałem, które mają się wkrótce ukazać, to nowa wersja filmu *Druciarz, krawiec, żołnierz, szpieg*, thriller *The Woman in Black*, film akcji *Ghost Rider: Spirit of Vengeance* oraz film animowany *John Carter of Mars*.

W 2009 roku podczas festiwalu Tribeca Film Festival Hinds otrzymał nagrodę dla najlepszego aktora za rolę w filmie *The Eclipse*. Wśród jego niedawnych dokonań warto też wymienić filmy *Życie z wojną w tle*, *Góra czarownic*, *Stop-Loss*, *Niezwykły dzień Panny Pettigrew*, *Aż poleje się krew*, *Margot jedzie na ślub*, *Narodzenie* i *Głos wolności*. Współpracował także z Erikiem Baną i Danielem Craigiem przy kontrowersyjnym dramacie Stephena Spielberga *Monachium*. Ponadto Hinds zagrał w serialu stacji BBC *Rzym*, w którym za rolę Juliusza Cezara otrzymał irlandzką nagrodę Irish Film and Television Award dla najlepszego aktora.

Wcześniejsze filmy z jego udziałem to *Dziewczyny z kalendarza*, *Lara Croft Tomb Raider: Kolebka życia*, *Veronica Guerin*, *Droga do zatracenia*, *Suma wszystkich strachów*, *Titanic Town*, *Oskar i Lucinda*, *Spirala przemocy*, *W kręgu przyjaciół* oraz epicki obraz powracający do legendy o królu Arturze *Excalibur*, który był filmowym debiutem Hindsa.

Hinds rozpoczął karierę aktorską na scenach rodzimej Irlandii Północnej i intensywnie współpracował z teatrem Citizens’ Theatre w Glasgow. Później został członkiem królewskiego

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

Towarzystwa Szekspirowskiego i zagrał w takich sztukach jak „Ostatnie dni Don Juana”, „Troilus i Kresyda”, „Edward II” oraz „Ryszard III”, w której zagrał tytułową postać.

JASON ISAACS ponownie występuje jako Lucjusz Malfoy, niegdyś butny Śmierciożerca, który stracił władzę i pozycję. Isaacs zagrał tę rolę w filmach *Harry Potter i Komnata Tajemnic*, *Harry Potter i Czara Ognia*, *Harry Potter i Zakon Feniksa* oraz *Harry Potter i Insygnia Śmierci: część I*.

Najnowszy film z jego udziałem to thriller *Abduction* z Taylorem Lautnerem, w reżyserii Johna Singletona. Poza tym Isaacs użyczył swego głosu w filmie *Auta 2* oraz filmie video *Green Lantern: Emerald Knights*.

Isaacs zagrał ostatnio z Mattem Damonem i Paulem Greengrassem w thrillerze akcji *Green Zone*, a także wystąpił w filmie niezależnym *Skeletons*. Poza tym pojawił się w dramacie z nazistowskimi motywami *Good*, którego był również producentem wykonawczym. Za tę rolę otrzymał od Londyńskiego Stowarzyszenia Krytyków Filmowych nagrodę dla najlepszego aktora drugoplanowego. Jego najnowsze wyróżnienia za osiągnięcia aktorskie to nominacja do Złotego Globu dla najlepszego aktora za pracę w miniseriale BBC *Stan wyjątkowy* oraz nominacja do nagrody BAFTA TV dla najlepszego aktora za rolę w filmie telewizyjnym BBC *The Curse of Steptoe*.

Isaacs zdobył sławę w 2010 roku, wcielając się w rolę okrutnego pułkownika Williama Tavingtona w dramacie w reżyserii Rolanda Emmericha *Patriota*, którego akcja rozgrywa się w czasach wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych. Za tę rolę Isaacs otrzymał nominację do nagrody dla najlepszego aktora drugoplanowego od Londyńskiego Stowarzyszenia Krytyków Filmowych oraz nagrodę dla najlepszego odtwórcy roli czarnego charakteru Blockbuster Award. W 2001 roku zagrał drag queen w przeróbce filmu *Słodki listopad*, widzowie pamiętają go również z roli upartego Kapitana Mike'a Steele'a w dramacie wojennym Ridleya Scotta *Helikopter w ogniu*. Później wystąpił w dramacie, którego akcja rozgrywa się w czasach II wojny światowej, *Szyfry wojny*, komedii romantycznej *Passionada*, oraz w komedii akcji *Smoking*, u boku Jackie'ego Chana. W 2003 roku Isaacs zagrał podwójną rolę Kapitana Hooka i Pana Darlinga w filmie *Piotruś Pan*, w reżyserii P.J. Hogana.

Isaacs wystąpił również w kilku filmach swego przyjaciela, reżysera Paula Andersona, takich jak *Ukryty wymiar*, *Galaktyczny wojownik* i *Zakupy 'cash and carry'*, a także zagrał epizodyczną rolę w filmie *Resident Evil*. Inne filmy z jego udziałem to: *Koniec romansu*, *Armageddon*, *Ostatni smok*, filmy

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

niezależne *Przyjaciele z kasą*, *Gra o wszystko*, *Milego dnia?*, *Nine Lives*, *Hotel*, *Ostatnia chwila* i *Gra słów*.

W telewizji Isaacs występował przez trzy sezony w wyróżnionym nagrodą Peabody Award serialu stacji Showtime *Braterstwo*, w którym gra irlandzko-amerykańskiego gangstera, Michaela Caffee. Za tę rolę otrzymał nominację do nagrody Satellite Award. Inne telewizyjne osiągnięcia Isaacs'a to role w filmie telewizyjnym stacji Channel 4 *Scars* oraz serialu NBC *Prezydencki poker*, a także gościnny występ w serialu *Ekipa*. Na początku kariery przez dwa sezony grał w popularnym brytyjskim serialu *Capital City* i można go było oglądać w kontrowersyjnym miniseriale BBC *Civvies*. Obecnie pracuje przy miniseriale stacji BBC *Case Histories*, opartym na motywach bestsellerowych powieści kryminalnych Kate Atkinson, w którym gra ironicznego detektywa Jacksona Brodie'ego.

Isaacs urodził się w Anglii, w Liverpoolu, był studentem Uniwersytetu w Bristolu i wyreżyserował tam ponad 20 sztuk teatralnych, w których również grywał. Ukończył prestiżową londyńską Centralną Szkołę Mowy i Dramatu (ang. Central School of Speech and Drama).

Na teatralnej scenie wcielił się w postać Louisa w inscenizacji wyróżnionej nagrodą Pulitzera sztuki „Anioły w Ameryce – część I i II”, w wykonaniu Królewskiego Teatru Narodowego. Pojawił się na pięciu Festiwalach Edynburskich oraz w Londynie w teatrach Royal Court, Almeida oraz King's Head. Ostatnio Isaacs wystąpił u boku Lee Evansa we wznowieniu sztuki „Samoobsługa” Harolda Pintera na West Endzie.

ALAN RICKMAN wcielił się w rolę tajemniczego Severusa Snape'a, byłego profesora zajmującego się miksturami, który został dyrektorem Hogwartu. Po raz pierwszy wcielił się w tę rolę w filmie *Harry Potter i Kamień Filozoficzny* i zagrał ją kolejno we wszystkich częściach serii.

W roku 1988, kiedy Rickman debiutował w filmie fabularnym *Szklana pułapka*, był już cenionym w rodzimej Anglii aktorem teatralnym. Od tego czasu otrzymał liczne wyróżnienia za pracę w filmach i telewizji.

W 1992 roku zdobył nagrodę BAFTA dla najlepszego aktora drugoplanowego za rolę Szeryfa Nottinghama w filmie *Robin Hood: Książę złodziei*, a także nominację do nagrody BAFTA dla najlepszego aktora za rolę w filmie Anthony'ego Minghelli *Głęboko, prawdziwie, do szaleństwa*. W tym samym roku otrzymał nagrodę Evening Standard British Film Award i nagrodę Londyńskiego

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

Stowarzyszenia Krytyków Filmowych za pracę nad wymienionymi filmami, a także nad filmem Stephena Poliakoffa *Z zamkniętymi oczami*, oraz dodatkowo za film *Quigley na Antypodach* od Londyńskiego Stowarzyszenia Krytyków Filmowych. Później otrzymał nominacje do nagrody BAFTA za role w filmach *Rozważna i Romantyczna* Anga Lee oraz *Michael Collins* Neila Jordana.

Rickmanowi przyznano nagrodę Emmy, Złoty Glob, oraz nagrodę SAG za tytułową rolę w filmie HBO *Rasputin*. Otrzymał również kolejną nominację do nagrody Emmy za rolę w filmie stacji HBO z 2004 roku *W rękach Boga*. W ubiegłym roku zagrał z Emmą Thompson w filmie telewizyjnym stacji BBC *The Song of Lunch*.

Ostatnio Rickman zagrał Sędziego Trupina w ekranizacji musicalu Stephena Sondheim'a *Sweeney Todd: Demoniczny golibroda z Fleet Street*, w reżyserii Tima Burtona. Ponownie podjął współpracę z Burtonem, udzielając głosu Niebieskiej gąsienicy w hicie fantazy *Alicja w Krainie Czarów* z 2010 roku. Inne filmy z jego udziałem to: *Wino na medal*, za który otrzymał nagrodę dla najlepszego aktora podczas Festiwalu Filmowego w Seattle w 2008 roku, *Porwany*, *Pachnidło: Historia mordercy*, *Śniegowe ciastko*, *To właśnie miłość*, *Dwa w jednym*, *Kosmiczna załoga*, *Dogma*, *Pocałunek Judasza* oraz film *Mesmer*, za który przyznano mu miano najlepszego aktora podczas Festiwalu Filmowego w Montrealu w 1994 roku. Ostatnio ponownie podjął współpracę z Emmą Thompson w filmie telewizyjnym stacji BBC *The Song of Lunch*.

W 1997 roku Rickman zadebiutował w filmie fabularnym rolą w obrazie *Zimowy gość*, z Emmą Thompson. Wspólnie z Sharman Macdonald stworzył scenariusz do tego filmu, opartego na sztuce Macdonald. Oficjalnie wybrany podczas Festiwalu Filmowego w Wenecji, film był nominowany do Złotego Lwa i otrzymał trzy inne nagrody. Później, podczas Festiwalu Filmowego w Chicago w 1997 roku zyskał miano najlepszego filmu. Rickman był również reżyserem teatralnej wersji filmu *Zimowy gość* na deskach brytyjskiego teatru. Ponadto był reżyserem spektaklu „Nazywam się Rachel Corrie” wystawianego na West Endzie, wyróżnionego przed przeniesieniem do Nowego Jorku nagrodą dla najlepszej nowej sztuki oraz dla najlepszego reżysera przez Theatregoers' Choice Awards. Ostatnio pracował jako reżyser przy inscenizacji sztuki Augusta Strindberga „Creditors” w londyńskim teatrze Donmar Warehouse, sztukę zaprezentowano również w akademii muzycznej Brooklyn Academy of Music w kwietniu 2010 roku.

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

Rickman studiował na Królewskiej Akademii Sztuki Dramatycznej i przez dwa sezony pracował w Królewskim Towarzystwie Szekspirowskim. W 1985 roku wykreował postać Vicomte'a de Valmonta w sztuce „Niebezpieczne związki”, a w roku 1987, kiedy ponownie wcielił się w tę rolę na Broadwayu, otrzymał nominację do nagrody Tony. W roku 2001 i 2002 Rickman zagrał w westendowskiej inscenizacji sztuki Noela Cowarda „Private Lives”, za którą otrzymał nagrodę Variety Club Award oraz nominacje do Oliviera i nagrody Evening Standard Award dla najlepszego aktora. Kiedy przeniesiono sztukę na Broadway, Rickman otrzymał drugą nominację do nagrody Tony dla najlepszego aktora. Powrócił na teatralną scenę w sztuce Ibsena „Jan Gabriel Borkman”, której premiera odbyła się w teatrze Abbey Theatre w Dublinie, a następnie została przeniesiona do Nowego Jorku na Brooklyn Academy.

MAGGIE SMITH powraca w roli profesorki z Hogwartu, Minervy McGonagall.

Smith była wielokrotnie wyróżniona za pracę w teatrze, kinie i telewizji. Jest dwukrotną laureatką Oscara. Pierwszą nagrodę otrzymała w 1969 roku za tytułową rolę w filmie *Pelnia życia panny Brodie*. Za tę rolę przyznano jej także nagrodę BAFTA i nominację do Złotego Globu. Dziesięć lat później otrzymała drugiego Oscara, Złoty Glob, nagrodę Evening Standard British Film Award oraz nominację do nagrody BAFTA za rolę w filmie *Suita kalifornijska*. Ostatnią, szóstą nominację do Oscara Smith otrzymała za rolę w filmie Roberta Altmana *Gosford Park*, za którą otrzymała też nominacje do Złotego Globu, nagrody BAFTA, nagrody SAG oraz nagrody Critics' Choice Award dla obsady.

Wśród licznych wyróżnień aktorskich Smith warto również wspomnieć nominacje do Oscara za role w filmach *Otello*, *Podróże z moją ciotką* oraz *Pokój z widokiem*. Za ten ostatni otrzymała nagrodę BAFTA i Złoty Glob. Poza tym przyznano jej nagrody BAFTA za filmy *Herbatka z Mussolinim* i *Prywatne zajęcia*, nagrodę BAFTA i Evening Standard British Film Award za film *Samotna pasja Judith Hearne*, a także nagrodę Evening Standard British Film Award za film *Kwartet*.

Smith po raz pierwszy pojawiła się w roli profesor McGonagall w filmie *Harry Potter i Kamień Filozoficzny* i wystąpiła w niej ponownie w filmach *Harry Potter i Komnata Tajemnic*, *Harry Potter i więzień Azkabanu*, *Harry Potter i Czara Ognia*, *Harry Potter i Zakon Feniksa* oraz *Harry Potter i Księżę Półkrwi*. W swoim aktorskim dorobku ma także filmy *Boskie sekrety siostrzanego stowarzyszenia Ya-Ya*, *Zmowa pierwszych żon*, *Zakonnica w przebraniu*, *Tajemniczy ogród*, *Hook*,

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

Zakochana Jane, Lawendowe wzgórze, Ostatni wrzesień, Plac Waszyngtona, Ryszard III, Misjonarz, Śmierć na Nilu, Zabity na Śmierć i Garniec miodu.

W telewizji występuje w serialu stacji ITV *Downtown Abbey*, który jest emitowany w USA za pośrednictwem PBS. Wcześniej otrzymała nagrodę Emmy za rolę w filmie telewizyjnym HBO z 2003 roku *Mój dom w Umbrii*. W 2010 roku przyznano jej czwartą nominację do nagrody Emmy za rolę w filmie stacji HBO *Opowieść Mary*. Wcześniej otrzymała nominacje do Emmy za role w filmach telewizyjnych *Nagle, zeszłego lata* oraz *David Copperfield*. Ten ostatni przyniósł jej także nominację do nagrody BAFTA TV. Poza tym otrzymała też nominacje do nagrody BAFTA TV za role w filmach *Memento Mori*, *Mrs. Silly* i serialu *Talking Heads*, który przyniósł jej także nagrodę od Królewskiego Towarzystwa Telewizyjnego (ang. Royal Television Society Award).

Smith zaczęła występować w teatrze w 1952 roku z towarzystwem teatralnym Uniwersytetu Oksfordzkiego i zadebiutowała jako aktorka w Nowym Jorku w musicalu „The New Faces of 1956”. Trzy lata później dołączyła do towarzystwa teatralnego Old Vic Company, w którym otrzymała nagrodę Evening Standard dla najlepszej aktorki w 1962 roku za rolę w sztukach „The Private Ear” i „The Public Eye”. W 1963 roku dołączyła do Teatru Narodowego i zagrała Desdemonę w sztuce „Otello” Laurence’a Oliviera. Inne ważne sztuki Teatru Narodowego, w których zagrała, to „Czarna komedia”, „Namiętność panny Julity”, „The Country Wife”, „The Beaux Stratagem”, „Wiele hałasu o nic” oraz „Hedda Gabler”.

W trakcie swojej kariery Smith występowała na scenach Londynu i Nowego Jorku. Otrzymała nagrodę Tony za rolę w sztuce „Lettice and Lovage”, a wcześniej nominacje do tej samej nagrody za role w sztukach „Night and Day” oraz „Private lives”. Przyznano jej także nagrody Evening Standard Drama Award za role w sztukach „Virginia” i „Trzy wysokie kobiety”.

W 1990 roku Smith została wyróżniona Orderem Imperium Brytyjskiego i otrzymała honorowy tytuł szlachecki „Dame”. Poza tym jest członkinią Brytyjskiego Instytutu Filmowego, a w 1993 roku przyznano jej nagrodę BAFTA za całokształt twórczości.

JULIE WALTERS powraca jako opiekuńcza Pani Weasley, w tę postać wcieliła się we wszystkich filmach o Harrym Potterze.

Walters była dwukrotnie nominowana do Oscara, po raz pierwszy w 1984 roku za debiutancką rolę w filmie pełnometrażowym *Edukacja Rity*, za którą otrzymała też nagrodę BAFTA i Złoty Glob.

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

Drugą nominację do Oscara przyznano jej za rolę w filmie Stephena Daldry'ego *Billy Elliot*. Rola nauczycielki baletu Billy'ego przyniosła jej nagrody BAFTA, Empire, Evening Standards Film Award, oraz nagrodę Londyńskiego Stowarzyszenia Krytyków Filmowych, a także nominację do Złotego Globu, Europejskiej Nagrody Filmowej i dwie nominacje do nagrody Screen Actors Guild Award (dla najlepszej aktorki drugoplanowej i dla wybitnej obsady). Walters zdobyła również nominacje do nagrody BAFTA za role w filmach *Personal Services* i *Stepping Out*, ten drugi przyniósł jej również nagrodę Variety Club Award.

W 2008 roku Walters zagrała u boku Meryl Streep w niezwykle popularnym musicalu *Mamma Mia!*. W tym roku można było usłyszeć jej głos w filmie animowanym *Gnomeo i Julia*. Inne filmy z jej udziałem to: *Zakochana Jane*, *Juliana Jarrolda*, *Nauka jazdy*, w którym zagrała razem z Rupertem Grintem, jej filmowym synem z serii *Harry Potter*, *Burzliwy czas*, *Dziewczyny z kalendarza*, *Zanim odejdziesz*, *Titanic Town* Rogera Michella, *Babski wieczór*, *Intimate Relations*, *Siostró, moja siostró*, *Być kobietą*, *Buster* i *Nadstaw uszu* Stephena Frearsa.

Walters jest również dobrze znana brytyjskim widzom. W 2010 roku zdobyła dwukrotnie nominację do nagrody BAFTA TV dla najlepszej aktorki pierwszoplanowej za pracę w filmach telewizyjnych *A Short Stay in Switzerland* i *Mo*, za który przyznano jej nagrodę BAFTA TV. Wcześniej przez trzy kolejne lata (2002-2004) zdobywała nagrody BAFTA TV za role w filmach *Strange Relations* i *Murder*, za który otrzymała też nagrodę od Królewskiego Towarzystwa Telewizyjnego (Royal Television Society Award), oraz za serial *Opowieści kantenberyjskie*, za który przyznano jej nagrodę Broadcasting Press Guild Award. Ponadto otrzymała jeszcze cztery nominacje do nagrody BAFTA TV: w 1983 roku za miniserial *Boys from the Blackstuff*, w 1987 roku za serial *Victoria Wood: As Seen on TV*, w roku 1994 za film telewizyjny *The Wedding Gift*, oraz w 1999 roku za serial *Dinnerladies*. Inne filmy z jej udziałem to *Brud: Historia Mary Whitehouse*, *The Ruby in the Smoke*, *Ostatnie wyzwanie*, *The Return*, *Oliver Twist*, *Jake's Progress*, *Pat i Margaret*, *The Summer House*, *Julie Walters and Friends*, *Talking Heads* i *The Birthday Party*.

Walters jest również znakomitą aktorką teatralną. W 2001 roku otrzymała Nagrodę Oliviera za rolę w sztuce Arthura Millera „Wszyscy moi synowie”, a wcześniej nominowano ją do tej samej nagrody za sztukę „Chora miłość” Sama Sheparda. Na londyńskiej scenie zadebiutowała w spektaklu

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

„Edukacja Rity” i stworzyła postać, którą później przeniosła na ekrany kinowe. Wśród ról teatralnych Walters warto wymienić sztuki „Jumpers”, „Having a Ball”, „Frankie and Johnny in the Clair de Lune”, „When I was a Girl I Used to Scream and Shout”, „The Rose Tatro” Tennessee'ego Williamsa, oraz musical „Acorn Antiques”.

Ponadto w 2006 ukazała się pierwsza powieść Walters „Maggie's Tree”.

TOM FELTON grał rolę zaciętego wroga Harry'ego Pottera i przywódcy Slytherinu, Draco Malfoya, we wszystkich częściach filmu.

Felton pracuje obecnie nad wieloma filmami, w tym nad thrillerem o zjawiskach nadprzyrodzonych *The Apparition*, w którym pojawi się u boku Ashley Greene i Sebastiana Stana, filmem akcji z Jamesem Franco i Freidą Pinto *Geneza planety małp*, którego akcja toczy się przed wydarzeniami przedstawionymi w filmie *Planeta małp*, niezależnym dramatem sportowym z Taraji P. Henson *From the Rough* opowiadającym historię trenera Santany Sparksa, a także dramacie osadzonym w realiach II wojny światowej *Grace and Danger*.

Felton profesjonalnie zajmuje się aktorstwem od dziewiątego roku życia, kiedy to zagrał Peagreena Clocka w niezwyklej opowieści Petera Hewitta *Pożyczalscy*. Tą rolę zwrócił na siebie uwagę reżysera Andy'ego Tennanta, który obsadził Feltona w roli filmowego syna Jodie Foster, Louisa Leonowensa, w filmie biograficznym z 1999 roku *Anna i Król*.

Dwa lata później otrzymał upragnioną rolę Draco Malfoya w pierwszej części przygód Harry'ego Pottera *Harry Potter i Kamień Filozoficzny*. Później wcielił się w rolę tej postaci, którą fani uwielbiają nienawidzić, w filmach *Harry Potter i Komnata Tajemnic*, *Harry Potter i więzień Azkabanu*, *Harry Potter i Czara Ognia*, *Harry Potter i Zakon Feniksa*, *Harry Potter i Księżę Półkrwi*, za który otrzymał nagrodę filmową MTV dla najlepszego odtwórcy roli czarnego charakteru, oraz *Harry Potter i Insygnia Śmierci: część I*. Zagrał też epizodyczną rolę w komedii *Idol z piekła rodem* z Russelem Brandem.

Oprócz aktorstwa Felton ma jeszcze jedną pasję, muzykę. Nauczył się gry na gitarze, sam pisze i wykonuje własne piosenki.

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

BONNIE WRIGHT we wszystkich częściach filmu zagrała Ginny Weasley, najmłodszą z rodzeństwa Weasleyów, która okazuje się utalentowaną i odważną młodą czarownicą. W jej bohaterce podkochuje się Hary Potter.

Wright miała zaledwie dziesięć lat, kiedy po raz pierwszy zagrała Ginny w 2001 roku w filmie *Harry Potter i Kamień Filozoficzny*. W ciągu następnego dziesięciolecia dosłownie dorastała w tej roli, pojawiła się w filmach *Harry Potter i Komnata Tajemnic*, *Harry Potter i więzień Azkabanu*, *Harry Potter i Czara Ognia*, *Harry Potter i Zakon Feniksa*, *Harry Potter i Księżę Półkrwi* oraz *Harry Potter i Insygnia Śmierci: część I*.

Wright zagrała również w mającym się wkrótce ukazać filmie niezależnym *Geography of the Hapless Heart*. Wcześniej wystąpiła w kilku produkcjach telewizyjnych. Wcieliła się w postać młodej Agathy Christie w filmie telewizyjnym stacji BBC *Agata Christie: Życie w obrazach* i pojawiła się w dramacie przygodowym *Wyspa Robinsonów*, produkcji stacji Hallmark nadawanej w USA i Wielkiej Brytanii. Poza tym użyczyła głosu w jednym z odcinków animowanego serialu telewizji Disney Channel *Wymiennicy*.

Oprócz aktorstwa Wright interesuje się również muzyką, gra na gitarze i saksofonie.

JAMES PHELPS i **OLIVER PHELPS** to bliźniacy, którzy grają role psotnych czarodziejów Freda i George'a Weasleyów.

Bracia Phelps byli piętnastolatkami, gdy po raz pierwszy zagrali bliźniaków Freda i George'a, najbardziej komicznych i pomysłowych członków klanu Weasleyów, w hicie z 2001 roku *Harry Potter i Kamień Filozoficzny*. Ponownie wcielili się w swoje role w filmach *Harry Potter i Komnata Tajemnic*, *Harry Potter i więzień Azkabanu*, *Harry Potter i Czara Ognia*, *Harry Potter i Zakon Feniksa*, *Harry Potter i Księżę Półkrwi* oraz *Harry Potter i Insygnia Śmierci: część I*.

Poza rolami w filmach o Harrym Potterze bracia Phelps wystąpili w jednym z odcinków serialu stacji ITV *Kingdom*, ze Stephenem Fryem.

MATTHEW LEWIS gra wiernego i odważnego przyjaciela Harry'ego Pottera, Neville'a Longbottoma.

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

Lewis rozpoczął karierę aktorską, gdy miał zaledwie pięć lat, dołączając do kółka aktorskiego. W 2011, kiedy otwarty casting do filmu *Harry Potter i Kamień Filozoficzny* odbywał się w jego rodzinnym mieście Leeds, Lewisa obsadzono w roli Neville'a. Powrócił w tej roli w filmach *Harry Potter i Komnata Tajemnic*, *Harry Potter i więzień Azkabanu*, *Harry Potter i Czara Ognia*, *Harry Potter i Zakon Feniksa*, *Harry Potter i Księżę Półkrwi* oraz *Harry Potter i Insygnia Śmierci: część I*. Poza tym Lewisa można było oglądać w filmie niezależnym z 2010 roku *The Sweet Shop*.

Lewis wystąpił także w wielu brytyjskich serialach, między innymi w *Heart Beat*, *City Central*, *Where the Heart Is*, *Sharpe*, *Dalziel i Pascoe* oraz *Some Kind Of Life*.

EVANNA LYNCH zadebiutowała jako aktorka w roli Luni Lovegood w filmie *Harry Potter i Zakon Feniksa*, później pojawiła się również w filmach *Harry Potter i Księżę Półkrwi* oraz *Harry Potter i Insygnia Śmierci: część I*.

Lynch pochodzi z Irlandii i była już wierną fanką Harry'ego Pottera, kiedy podczas otwartego castingu na początku 2006 roku została wybrana do tej roli spośród piętnastu tysięcy pełnych nadziei nastolatków. Przywiązanie Lynch do tej niezwyklej postaci sprawiło, że wyróżniała się spośród tysięcy innych dziewcząt i ostatecznie dostała upragnioną rolę.

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

O TWÓRCACH FILMU

DAVID YATES (reżyser) wcześniej wyreżyserował hit *Harry Potter i Zakon Feniksa*, za który otrzymał nagrodę Empire Award dla najlepszego reżysera, oraz film *Harry Potter i Księżę Półkrwi*. Jako reżyser filmu *Harry Potter i Insygnia Śmierci* objął pieczę zarówno nad I jak i II częścią.

Yates jest wyróżnionym licznymi nagrodami reżyserem telewizyjnym. Otrzymał nagrodę BAFTA TV za pracę nad miniserialem stacji BBC *Czasy, w których przyszło nam żyć*, dramatem z epoki z Matthew Macfadyenem i Mirandą Otto. W 2003 roku wyreżyserował serial telewizyjny *Stan gry*, za który otrzymał nominację do nagrody BAFTA TV oraz nagrodę stowarzyszenia reżyserów Directors Guild of Great Britain Award (DGGB) za wybitne osiągnięcia reżyserskie. Serial otrzymał również nagrodę Broadcasting Press Guild Award, nagrodę od Królewskiego Towarzystwa Telewizyjnego oraz Rockie Award dla najlepszego serialu podczas Festiwalu Telewizyjnego w Banff.

Rok później Yates wyreżyserował odważny dramat *Żywy towar*, za który otrzymał kolejną nagrodę BAFTA TV oraz drugą nominację do nagrody od DGGB. Odważne ujęcie problemu handlu ludźmi przyniosło mu kilka międzynarodowych nagród, w tym osiem nagród BAFTA TV i cztery nagrody Królewskiego Towarzystwa Telewizyjnego, obie dla najlepszego filmu, nagrodę jury dla najlepszego miniserialu podczas Międzynarodowego Festiwalu Telewizyjnego w Reims oraz nagrodę Golden Nymph podczas Festiwalu Filmowego w Monte Carlo.

Yates otrzymał nagrodę Emmy za wybitne osiągnięcia reżyserskie w miniserialu, filmie lub programie specjalnym za film stacji HBO z 2005 roku *Dziewczyna z kawiarni*, romans z Billem Nighy'em i Kelly Macdonald. Inne telewizyjne dokonania Yatesa to między innymi film telewizyjny *The Young Visitors* z Jimem Broadbentem i Hugh Lauriem oraz miniserial *The Sins* z Pete'em Postlethwaite'em i Geraldine James.

Yates dorastał w St. Helens, w hrabstwie Merseyside, i studiował politologię na Uniwersytecie w Essex oraz na Uniwersytecie w Georgetown w stanie Waszyngton. Rozpoczął karierę reżyserską od filmu krótkometrażowego *When I Was Girl*, do którego sam napisał scenariusz. Film przyniósł mu nagrodę dla najlepszego europejskiego filmu krótkometrażowego podczas Międzynarodowego Festiwalu Filmowego w Cork w Irlandii, oraz nagrodę Golden Gate Award podczas Festiwalu Filmowego

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

w San Francisco. Zagwarantował mu również przyjęcie do szkoły filmowej National Film and Television School w Beaconsfield w Anglii.

Jego pracę dyplomową, film *Good Looks*, wyróżniono nagrodą Srebrny Hugo na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Chicago. W 1998 roku Yates zadebiutował jako reżyser filmów fabularnych obrazem *Pretendent*, ze Stephenem Fryem i Johnem Gielgudem. Jego najnowszy film krótkometrażowy *Rank*, z 2002 roku, był nominowany do nagrody BAFTA.

DAVID HEYMAN (producent) jest odpowiedzialny za produkcję wszystkich filmowych adaptacji niezwykle popularnych książek o Harrym Potterze autorstwa J.K. Rowling. Filmem *Harry Potter i Insignia Śmierci: część I i II* zamyka najbardziej popularną serię wszech czasów.

Heyman pracuje obecnie nad produkcją kilku nowych projektów filmowych, między innymi nad filmem *Gravity* Alfonso Cuaróna z oscarowymi aktorami — George'em Clooneyem i Sandrą Bullock.

Oprócz filmów z Harrym Potterem Heyman zajmował się również produkcją komedii *Jestem na tak* z Jimem Carreyem, popularnego thrillera science-fiction *Jestem legendą* Francisca Lawrence'a, z Willem Smithem, cieszącego się dużym uznaniem dramatu Marka Hermana *Chłopiec w pasiastej piżamie* z Vegą Farmigą i Davidem Thewlisem, oraz niezależnego dramatu *Is Anybody There?* w reżyserii Johna Crowleya z Michaeliem Caine'em w jednej z głównych ról.

Heyman zdobywał wykształcenie w Anglii i Stanach Zjednoczonych. Rozpoczął karierę jako asystent produkcji przy filmach *Ragtime* Milosa Formana i *Podróż do Indii* Davida Leana. W 1986 roku Heyman przeniósł się do Los Angeles, gdzie jako dyrektor kreatywny w Warner Bros. pracował przy filmach *Goryle we mgle* i *Chłopcy z ferajny*. Pod koniec lat osiemdziesiątych został wiceprezesem wytwórni United Artists.

Równocześnie Heyman rozpoczął karierę jako niezależny producent i wyprodukował kilka filmów, między innymi *Miasto aniołów 2* w reżyserii Ernesta Dickersona, z Tupakiem Shakurem i Omarem Eppsem, oraz niskobudżetowy klasyk *Rodzinna wyprawa* w reżyserii Grega Mottoli z Lievem Schreiberem, Parker Posey, Hope Davis, Stanleyem Tuccim i Campbellem Scottem.

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

Heyman przez wiele lat pracował w USA, a w roku 1996 powrócił do Wielkiej Brytanii i założył firmę producencką Heyday Films. Zamierzał wykorzystać swoje powiązania ze Stanami Zjednoczonymi i Europą w tworzeniu międzynarodowych filmów i programów telewizyjnych.

W 2003 roku Heyman otrzymał nagrodę dla producenta roku podczas festiwalu ShoWest, zostając tym samym pierwszym brytyjskim producentem, któremu przyznano ten tytuł.

DAVID BARRON (producent) pracował wcześniej jako producent filmów *Harry Potter i Zakon Feniksa*, *Harry Potter i Księżę Półkrwi* oraz *Harry Potter i Insygnia Śmierci: część I*. Był również producentem wykonawczym filmów *Harry Potter i Komnata Tajemnic* oraz *Harry Potter i Czara Ognia*.

Barron pracuje w przemyśle rozrywkowym od ponad 25 lat i, zanim przeniósł się do filmu i telewizji, rozpoczynał karierę w reklamie. Zajmował się nie tylko produkcją. Pracował również jako dyrektor ds. lokalizacji, asystent reżysera, kierownik produkcji i kierownik nadzorujący produkcję przy filmach *Kochanica Francuza*, *Pola śmierci*, *Rewolucja*, *Legenda*, *Naręczona dla księcia*, *Samotna pasja Judith Hearne*, *Moce ciemności*, *Nocne plemię* oraz *Hamlet* Franco Zefirelliego.

W 1991 roku Barron otrzymał stanowisko kierownika produkcji przy ambitnym projekcie telewizyjnym George'a Lucasa *Kroniki młodego Indiany Jonesa*. Rok później pracował jako producent liniowy przy filmie *Opowieść wigilijna Muppetów*.

W 1993 roku Barron dołączył do zespołu producenckiego Kennatha Branagha jako współproducent i kierownik produkcji filmu *Frankenstein*. Był to początek współpracy Barrona z Branaghem, która zaowocowała powstaniem filmów *W środku mrocznej zimy*, *Hamlet* i *Stracone zachody miłości*. Barron był również producentem filmu Olivera Parkera *Otello*, w którym Branagh zagrał u boku Laurence'a Fishburne'a.

Wiosną 1999 roku wspólnie z brytyjskim reżyserem Paulem Weilandem założył własną spółkę Contagious Films. Ostatnio Barron powołał do życia drugą firmę, Runaway Fridge Films.

J. K. (JOANNE KATHLEEN) ROWLING (autorka fabuły/ producentka) jest autorką bestsellerowej serii powieści o Harry'm Potterze, która zachwyliła miliony dzieci i dorosłych czytelników na całym świecie. Pierwsza z książek „Harry Potter i Kamień Filozoficzny” ukazała się w 1997 roku, a siódma, ostatnia, „Harry Potter i Insygnia Śmierci” siedem lat później, w roku 2007.

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

Każda z książek cieszyła się rekordową popularnością, do dziś seria sprzedała się na świecie w ponad czterystu milionach egzemplarzy. Książki sprzedawano na ponad dwustu terytoriach dystrybucyjnych, przetłumaczono je na 69 języków, na podstawie tych powieści powstała niezwykle popularna seria filmów.

Ponadto J.K. Rowling napisała dwie mniejsze książki, które pojawiają się w powieściach jako tytuły podręczników Harry'ego. „Fantastyczne zwierzęta i jak je znaleźć” oraz „Quidditch przez wieki”. Obie ukazały się w marcu 2001 roku, a dochód z ich sprzedaży przekazano fundacji Comic Relief.

W grudniu 2008 roku ukazała się książka „Baśnie barda Beedle'a”, która przyniosła ogromne zyski fundacji The Children's High Level Grup, działającej na rzecz poprawy warunków życia młodych ludzi w domach pomocy w Europie i na całym świecie.

J.K. Rowling otrzymała Order Imperium Brytyjskiego za zasługi na rzecz literatury dziecięcej oraz liczne nagrody i honorowe wyróżnienia, między innymi prestiżową hiszpańską nagrodę Księcia Asturii w dziedzinie zgody między narodami, francuski order Legii Honorowej, a ostatnio duńską nagrodę imienia Hansa Christiana Andersena. W czerwcu 2008 roku wygłosiła mowę do absolwentów Uniwersytetu Harvarda.

J.K. Rowling założyła fundację charytatywną Volant Charitable Trust, która udziela wsparcia w licznych działaniach związanych z ubóstwem i podobnymi problemami, w szczególności tymi, które dotyczą kobiet i dzieci. Fundacja finansowała liczne projekty w Wielkiej Brytanii i za granicą. Wspiera także badania poszukujące przyczyn i sposobów leczenia stwardnienia rozsianego.

Przez siedem lat Rowling była ambasadorem One Parent Families, zwanej obecnie Gingerbread. To organizacja współpracująca z samotnymi rodzicami i ich dziećmi. W 2007 roku zajęła honorowe stanowisko prezesa organizacji.

W 2010 roku założyła fundację Lumos, organizację charytatywną pracującą na rzecz poprawy życia ubogich dzieci.

STEVE KLOVES (scenarzysta) był autorem scenariuszy do wszystkich (z wyjątkiem jednego) filmów z niezwykle popularnej serii *Harry Potter*, na podstawie bestsellerowych powieści J.K. Rowling. Otrzymał nominacje do nagrody BAFTA Children's Award dla najlepszego filmu fabularnego za pracę

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

nad filmami *Harry Potter i Kamień Filozoficzny* i *Harry Potter i Komnata Tajemnic*. Później napisał scenariusze do filmów *Harry Potter i więzień Azkabanu*, *Harry Potter i Czara Ognia*, *Harry Potter i Księżę Półkrwi* oraz *Harry Potter i Insignia Śmierci: część I*.

Kloves otrzymał nominację do Oscara dla najlepszego scenariusza-adaptacji za uznany dramat Curtisa Hansona z 2000 roku *Cudowni chłopcy*, z Michaelem Douglasem, Tobeyem Maguire'em i Frances McDormand. Za scenariusz do tego filmu Kloves otrzymał również nagrodę Critic's Choice Award oraz nominacje do nagrody BAFTA, Złotego Globu i nagrody od Stowarzyszenia Pisarzy Amerykańskich (ang. Writers Guild of America Award).

Kloves rozpoczął karierę scenarzysty w 1984 roku scenariuszem do filmu *Wyścig z księżycem*, historii o dojrzewaniu w czasach II wojny światowej, w reżyserii Richarda Benjamina z Seannem Pennem, Elizabeth McGovern i Nicolasem Cage'em.

W 1989 roku Kloves zadebiutował jako reżyser filmem *Wspaniali bracia Bakerowie*, z Jeffem Bridgesem, Beau'em Bridgesem i Michelle Pfeiffer. Film ten, do którego Kloves sam napisał scenariusz, otrzymał cztery nominacje do Oscara, w tym jedną dla Michelle Pfeiffer, której za tę rolę przyznano również Złoty Glob i nagrodę BAFTA. Ponadto Kloves otrzymał Nagrodę Brytyjskiego Instytutu Filmowego oraz nominację do nagrody Stowarzyszenia Pisarzy Amerykańskich za najlepszy oryginalny scenariusz.

Kloves był też autorem scenariusza i reżyserem thrillera psychologicznego *Krew z krwi, kość z kości*, z Dennisem Quaidem, Meg Ryan i Gwyneth Paltrow.

LIONEL WIGRAM (producent wykonawczy) pracował wcześniej jako producent wykonawczy filmów *Harry Potter i Zakon Feniksa*, *Harry Potter i Księżę Półkrwi* oraz *Harry Potter i Insignia Śmierci: część I*.

Założył własną firmę producencką Wigram Productions w 2006 roku w ramach umowy z Warner Bros. W 2009 roku pracował nad produkcją międzynarodowego hitu Guya Ritchiego *Sherlock Holmes* z Robertem Downeyem Jr. i Jude'em Law. Film zarobił na całym świecie ponad 520 milionów dolarów. Obecnie Wigram zajmuje się produkcją drugiej części, filmu *Sherlock Holmes: A Game of Shadows*, w której Downey i Law ponownie podejmą współpracę pod okiem reżysera Guya Ritchiego.

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

Wigram był również producentem wykonawczym filmu *Cudowne dziecko* oraz niedawnego animowanego filmu przygodowego w reżyserii Zacka Snydera *Legenda sowiego królestwa: Strażnicy Ga'Hoole*, którego premiera odbyła się tej jesieni.

Wigram zdobył wykształcenie na Uniwersytecie Oksfordzkim, gdzie był jednym z założycieli fundacji filmowej Oxford Film Foundation. Rozpoczął filmową karierę jeszcze jako student na Oksfordzie, pracując w czasie wakacji jako asystent producenta Elliota Kastnera. Po ukończeniu studiów przeniósł się do Kalifornii, by tam pracować dla Kastnera. Wigram wyprodukował swój pierwszy film *Balanga na autostradzie* w 1987 roku, po nim ukazał się film *Chłodny odcień błękitu* z Woodym Harrelsonem, a w 1988 roku *Ciepły letni deszcz* z Kelly Lynch. Równocześnie Wigram pracował nad pierwszymi szkicami filmu, który później miał się ukazać jako *Życie Carlita*.

W 1990 roku Wigram został dyrektorem ds. rozwoju w Alive Films, gdzie pracował przy filmach *Wesa Cravena* i *Sama Shepada*. Wyprodukował również *Miłość w rytmie rap* i pracował jako producent wykonawczy na planie filmu *Na samym dnie* Stevena Soderbergha. W 1993 roku wspólnie z właścicielem Alive, Shepem Gordonem, założył własną spółkę menadżerską dla szefów kuchni Alive Culinary Resources. Poza pełnieniem funkcji menedżerów najlepszych szefów kuchni w Stanach Zjednoczonych stworzyli kulinarny serial video dla Time Life, w której zadebiutował Emeril Lagasse.

W 1994 roku Wigram dołączył jako dyrektor ds. rozwoju do spółki Renny'ego Harlina i Geeny Davis, The Forge. Wśród projektów, nad którymi pracował, warto wymienić *Długi pocałunek na dobranoc*, *Wyspa piratów* oraz film stacji HBO *Falszywy trop*.

Przed podpisaniem umowy producenckiej Wigram przez 10 lat pracował w Warner Bros. jako starszy wiceprezes ds. produkcji. W tym czasie był odpowiedzialny za zakup praw do ekranizacji książek o Harrym Potterze dla studia i równoczesny nadzór nad tą serią. Poza tym nadzorował powstawanie filmów *Rewolwer i melonik*, *Wojna na grzebieniu*, *Charlotte Gray*, *Złoto pustyni* i *Dobry Niemiec*.

EDUARDO SERRA (operator zdjęć) był dwukrotnie nominowany do Oscara za pracę przy filmach *Dziewczyna z perłą* oraz *Miłość i śmierć w Wenecji*. Drugi z filmów przyniósł mu nagrodę BAFTA, do której oba obrazy były nominowane. Za zdjęcia do filmu *Dziewczyna z perłą* otrzymał

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

również kilka międzynarodowych nagród filmowych i liczne wyróżnienia od stowarzyszeń krytyków, w tym od Stowarzyszenia Krytyków Filmowych z Los Angeles.

Serra urodził się w Portugalii i intensywnie pracował po obu stronach Atlantyku. Stworzył zdjęcia do 40 filmów we Francji, którą traktował jak swój drugi dom. Za pracę przy filmie *Mąż fryzjerki* przyznano mu nominację do Cezara. Był to jeden z pięciu filmów, przy których współpracował z Patrice'em Lecontem. Pracował też nad zdjęciami do siedmiu filmów w reżyserii Claude'a Chabrola, najnowszy z nich to *Bellamy*.

Inne filmowe dokonania Serry to między innymi filmy *Harry Potter i Insygnia Śmierci: część I*, *Opór* i *Krwawy diament* w reżyserii Edwarda Zwicka, *Wielkie życie*, w którym reżyserem i pierwszoplanowym aktorem był Kevin Spacey, *Niezniszczalny* M. Nighta Shyamalana, *Więzy miłości* Michaela Winterbottoma, a także filmy w reżyserii Vincenta Warda *Między piekłem a niebem* oraz *Mapa ludzkiego serca*.

Serra będzie autorem zdjęć do filmu *Belle du Seigneur*, adaptacji bestsellerowej powieści Alberta Cohena.

STUART CRAIG (scenograf) stworzył świat Harry'ego Pottera, który możemy podziwiać na kinowych ekranach, i jest jednym z najbardziej cenionych scenografów przemysłu filmowego. Craig otrzymał trzy Oscary i dodatkowo pięć nominacji do tej nagrody, w tym trzy za pracę przy filmach *Harry Potter i Kamień Filozoficzny*, *Harry Potter i Czara Ognia*, za który otrzymał także nagrodę BAFTA, a ostatnio za film *Harry Potter i Insygnia Śmierci: część I*. Ponadto Craigowi przyznano nominacje do nagrody BAFTA za sześć pierwszych filmów z serii *Harry Potter*, w tym za filmy *Harry Potter i Komnata Tajemnic*, *Harry Potter i więzień Azkabanu*, *Harry Potter i Książę Półkrwi* oraz *Harry Potter i Zakon Feniksa*.

Pierwszego Oscara otrzymał za pracę nad filmem biograficznym Richarda Attenborougha *Ghandi*. Zdobywał kolejne Oscary za scenografię do filmów *Niebezpieczne związki* Stephena Frearsa oraz *Angielski pacjent* Anthony'ego Minghelli, drugi z nich przyniósł mu także nagrodę od stowarzyszenia scenografów Art Directors Guild Award. Poza tym był nominowany do Oscara za scenografię do filmu Davida Lyncha *Człowiek słoń*, za który otrzymał swoją pierwszą nagrodę BAFTA, oraz do filmów *Misja* Rolanda Joffego i *Chaplin* Attenborougha. Craig został również

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

wyróżniony nominacjami do nagrody BAFTA za wszystkie wspomniane filmy oraz za *Greystoke: Legenda Tarzana, Władcy małp*, w reżyserii Hugh Hudsona.

Craig długo współpracował z reżyserem Richardem Attenboroughem, dla którego pracował po raz pierwszy jako scenarzysta na planie filmu *O jeden most za daleko*. Oprócz wspomnianych wcześniej obrazów tego reżysera, Craig współpracował też z Attenboroughem przy filmach *Krzyk wolności*, *Cienista dolina* oraz *Miłość i wojna*.

W swoim filmowym dorobku Craig ma też filmy *Nazywał się Bagger Vance* Roberta Redforda, *Notting Hill* Rogera Michella, *Rewolwer i melonik* Jeremiaha Chechika, *Mary Reilly* Stephenha Frearsa, *Tajemniczy ogród* Agnieszki Holland, *Ślicznotka z Memphis* Michaela Catona-Jonesa oraz *Cal Pat* O'Connor. Na wcześniejszym etapie swojej kariery Craig pracował jako dyrektor artystyczny na planie *Supermana* Richarda Donnera.

MARK DAY (montażysta) współpracował wcześniej z Davidem Yatesem przy wielu projektach filmowych i telewizyjnych, między innymi przy filmach *Harry Potter i Zakon Feniksa*, *Harry Potter i Księżę Półkrwi* oraz *Harry Potter i Insygnia Śmierci: część I*.

Day jest uznanym montażystą, otrzymał nagrodę BAFTA i nominację do nagrody Królewskiego Towarzystwa Telewizyjnego za współpracę z Yatesem przy miniseriale *Stan gry*. W następnym roku zdobył nagrodę BAFTA TV i nagrodę od Królewskiego Towarzystwa Telewizyjnego dla najlepszego montażysty za pracę przy filmie telewizyjnym *Żywy towar* w reżyserii Yatesa. Współpraca z Yatesem przyniosła Dayowi również nominacje do nagrody Królewskiego Towarzystwa Telewizyjnego i nagrody BAFTA za miniserial *Czasy, w których przyszło nam żyć*, kolejną nominację do nagrody Królewskiego Towarzystwa Telewizyjnego za film telewizyjny *The Young Visitors*, oraz nominację do nagrody Emmy za film telewizyjny *Dziewczyna z kawiarni*. Day pracował też z Yatesem przy miniseriale *The Sins* i filmie krótkometrażowym *Rank*.

Ponadto Day współpracował wielokrotnie z innymi reżyserami, między innymi z Davidem Blairem przy filmie *Pogawędki z duchami* oraz przy projektach telewizyjnych *Anna Karenina*, *Rowerzysta* i *Donovan Quick*, z Paulem Greengrassem przy filmie fabularnym *Sztuka latania* i telewizyjnym *The Fix*, a także z Johnem Schlesingerem przy filmach telewizyjnych *Todd rzeźnik*, *Farma na odludziu* i *A Question of Attribution*.

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

Day ma również w swoim telewizyjnym dorobku takie długookresowe projekty jak *Flesh and Blood* Juliana Farino, *Murder Rooms* Paula Seeda, *Nagle, zeszłego lata* Richarda Eyre'a oraz *Memento Mori* Jacka Claytona, za który nominowano go do nagrody BAFTA TV.

ALEXANDRE DESPLAT (kompozytor) był trzykrotnie nominowany do Oscara. Ostatnią nominację przyznano mu za muzykę do filmu animowanego z 2009 roku *Fantastyczny Pan Lis*, za który otrzymał także nominację do nagrody BAFTA. Wcześniej otrzymał nominacje do Oscara, Złotego Globu i nagrody BAFTA za muzykę do filmu Davida Finchera *Ciekawy przypadek Benjamina Buttona* oraz nominacje do Oscara i nagrody BAFTA za film Stephena Frearsa *Królowa*.

Ponadto Desplatowi przyznano Złoty Glob za *Malowany welon* Johna Currana oraz nominacje do Złotego Globu za muzykę do filmów *Syriana* Stephena Gaghana i *Dziewczyna z perłą* Petera Webbera. W rodzimej Francji przyznano mu Cezara za muzykę do filmu *W rytmie serca*. Poza tym Desplat otrzymał jeszcze cztery nominacje do Cezara, ostatnią za nominowany do Oscara francuski film z 2009 roku *Prorok*.

Jego muzykę będzie można usłyszeć w mających się wkrótce ukazać filmach *Jak zostać królem* w reżyserii Toma Hoopera, z Geoffreyem Rushem, Colinem Firthem i Michaeliem Gambonem, oraz *The Tree of Life* w reżyserii Terrence'a Malicka z Bradem Pittem i Seanem Pennem. Ostatnio rozpoczął pracę przy filmie *Harry Potter i Insygnia Śmierci: część II*, ostatniej części serii filmów o Harrym Potterze.

Inne filmy, przy których pracował, to *Tamara i mężczyźni* Stephena Frearsa, *Autor widmo* Romana Polańskiego, filmy w reżyserii Chrisa Weitza *Saga „Zmierzch”*: *Księżyc w nowiu* i *Złoty kompas*, *Julie i Julia* Nory Ephron, *Coco Chanel* oraz *Ostrożnie, pożądanie* Anga Lee.

JANY TEMIME (projektantka kostiumów) projektowała kostiumy do filmów *Harry Potter i Wież w Azkabaniu*, *Harry Potter i Czara Ognia*, *Harry Potter i Zakon Feniksa*, za który otrzymała nagrodę od stowarzyszenia projektantów kostiumów Costume Designers Guild Award, *Harry Potter i Księżę Półkrwi* oraz *Harry Potter i Insygnia Śmierci*.

Obecnie Temime tworzy kostiumy do filmu akcji *Starcie Tytanów 2*, z Samem Worthingtonem. Ostatnio pracowała przy filmach *Najpierw strzelaj, potem zwiedzaj* Martina McDonagha z Ralphem

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

Fiennesem, Collinem Farrellem i Brendanem Gleesonem, *Ludzkie dzieci* z Clive'em Owenem, *Kopia Mistrza* Agnieszki Holland, z Edem Harrisem, oraz przy filmie Beeban Kidron *Bridget Jones: W pogoni za rozumem*, z Renée Zellweger.

Temime otrzymała nominację do nagrody British Independent Film Award za kostiumy do filmu *Damy i bandyci* z Minnie Driver. Wcześniej przyznano jej nagrodę BAFTA Cymru za pracę przy filmie Marka Evansa *Sen o Ameryce*, a w 1995 roku, podczas Festiwalu Filmowego w Utrechcie, nagrodę Golden Calf dla najlepszej projektantki kostiumów za nagrodzony Oscarem film Marleen Gorris *Ród Antonii*.

Poza tym Temime ma w swoim dorobku ponad 40 międzynarodowych projektów filmowych i telewizyjnych, między innymi filmy *Niezwycięzony* Wenera Herzoga, z Timem Rothem, *Ruch oporu* Todda Komarnickiego, *Obrona Łużyna* Marleen Gorris, *Gangster nr 1* Paula McGuigana, *Ślepe naboje* Eda Thomasa, nagrodzony Oscarem dla najlepszego filmu obcojęzycznego w 1998 roku film *Charakter* Mike'a van Diema, *The Ball* Danny'ego Depreza, *The Commissioner* i *Kronika kryminalna* George'a Sluizera, *Niesmiertelny kochanek*, którego reżyserem był Ate de Jong oraz *The Last Call* Fransa Weisza.

TIM BURKE (kierownik ds. efektów wizualnych) otrzymał ostatnio trzecią nominację do Oscara za efekty wizualne w filmie *Harry Potter i Insygnia Śmierci: część I*. Otrzymał także nominacje do Oscara i nagrody BAFTA ze nadzór nad efektami wizualnymi w filmie *Harry Potter i więzień Azkabanu*. Poza tym przyznano mu nagrodę Visuale Effects Society Award dla wybitnego filmu opartego na efektach wizualnych. Od tamtej pory otrzymał też nominacje do nagrody BAFTA za najlepsze efekty specjalne za filmy *Harry Potter i Zakon Feniksa* oraz *Harry Potter i Księżę Półkrwi*. Dołączył do ekipy produkującej tę serię jako jeden z kierowników ds. efektów wizualnych w filmie *Harry Potter i Komnata Tajemnic* i zajmował to stanowisko podczas produkcji filmu *Harry Potter i Czara Ognia*.

Wcześniej Burke otrzymał Oscara i nominację do nagrody BAFTA jako członek zespołu zajmującego się efektami wizualnymi w filmie Ridley'a Scotta *Gladiator*. Ponadto współpracował ze Scottem jako kierownik ds. efektów wizualnych przy filmach *Helikopter w ogniu* i *Hannibal*.

Poza tym Burke był kierownikiem ds. efektów wizualnych na planie filmu *Obłądny rycerz* oraz kierownikiem ds. efektów cyfrowych filmu *Wróg Publiczny*. Inne filmy, przy których pracował, to *Babe — świnka w mieście*, *Szalona kapela* oraz filmy telewizyjne *Merlin* i *Młyn nad Flossą*.

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

Przed rozpoczęciem pracy w przemyśle filmowym, Burke przez dziesięć lat pracował nad efektami wizualnymi w telewizji i reklamach.

NICK DUDMAN (charakteryzacja — efekty specjalne) i jego zespół stworzyli charakterystyczną i magiczną animatroniczną stwory we wszystkich filmach z serii *Harry Potter*, otrzymał cztery nominacje do nagrody BAFTA za pierwsze cztery części tej serii.

Dudman rozpoczął pracę w filmie *Gwiezdne Wojny: Część V - Imperium kontratakuje* przy tworzeniu Yody, mistrza Jedi, jako uczeń znanego brytyjskiego charakteryzatora Stuarta Freeborna. Po tym jak odbył czteroletnią praktykę u Freeborna, poproszono go objęcie pieczy nad angielskim studium charakteryzatorskim przy filmie Ridleya Scotta *Legenda*. Później pracował nad charakterystyczną i protetyką w filmach *Mona Lisa*, *Labirynt*, *Willow*, *Indiana Jones i ostatnia krucjata*, *Batman*, *Obcy 3* oraz *Wywiad z wampirem*.

W 1995 Dudman zaczął zajmować się animatroniką i tworzeniem efektów wielkoformatowych postaci. To wtedy poproszono go, by sprawował nadzór nad 55-osobowym wydziałem stworzeń pracującym przy filmie Luca Bessona *Piąty element*, który przyniósł Dudmanowi nagrodę BAFTA za najlepsze efekty wizualne. Od tamtej pory kierował wydziałami zajmującymi się opracowywaniem stworzeń i efektami specjalnymi w kilku hitach kasowych, między innymi filmach *Gwiezdne Wojny: Część I - Mroczne widmo*, *Mumia* i *Mumia powraca*. Był też konsultantem ds. protetyki i kostiumów przy filmie *Batman — początek*.

Ostatnio Dudman zajmował się animatroniką w filmie Petera Howitta *Zakaz parkowania* oraz filmie Alfonso Cuaróna *Ludzkie dzieci*. W 2007 roku Canadian Academy przyznała mu nagrodę Genie za szczególne osiągnięcia za charakterystyczną w filmie *Beowulf — Droga do sprawiedliwości*.

Firma Dusmana, Pigs Might Fly Ltd., zajmuje się produkcją i sprzedażą krwi niepozostawiającej plam.

Informacje dodatkowe:

Honorata Pawicka-Jaros

Public Relations

HARRY POTTER

I INSYGNA ŚMIERCI: CZĘŚĆ II

Warner Bros. Entertainment Polska

W KINACH OD 15 LIPCA 2011 r.

Warner Bros Entertainment Polska Sp. z o.o.

ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. 7a, 02-366 Warszawa

Honorata.Pawicka-Jaros@warnerbros.com

tel: + 48 22 358 26 00, 358 26 23

faks: + 48 22 358 26 01